ԱՒԵՏԱՒԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,
'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՏՔԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ'ՐՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԻԼՏ 53. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԱՊՐԻԼ 9, 1910. Ն: 15

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ԳՐԱԼԻԶԱՍԸ ԷԼԷՕՆՕՐԱ

﴿ اوه‌داپر هفته‌لق غزته — درسعادته بابل هاوسده — مدير مسئول ـ صمويل ق. هاروتيونيان ﴾

ԵՐԱՒԻ

Օգնելով	40 Պրէ.
Ամբողջ Լիւն	2 Տօլ.
Ինկլիզերբ „	8 Շիլին
Մէմ. սարբէ „	10 Ֆրանգ.

Էլտեն Նումեռօ 40 փր.

Իլանաք գըյմէթլերի միւթեահիլ

ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ԷՐՄԷՆԻԱԿ

ՎԵՀ ԷՐՄ. ՀՕՒՐՈՒՏՅՈՒՆԸ ԻԼԷ ԹԻՒՐՔԱԿ ՀԱՅԵՐԷԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

Միւնէլլիֆլէր Հ. Մ. Ալէն
Հ. Ս. Պարնըմ
Ճ. Գ. Գրիգորեան
Մ. Միհասեան

Պայպըլ Հաուս,
Տէր է Սա'սաէթ, Թիւրքիա

THE AVEDAPER

A WEEKLY PAPER

ARMENIAN, ARMENO-TURKISH.

EDITORS H. M. ALLEN
H. S BARNUM
H. K. KRIKORIAN
M. MINASSIAN

American Bible House
Cons/ple, Turkey

TERMS

An. Subscrip.	Ps. 40
U. S. A.	$ 2
England	Shils. 8
Other countries	Frs. 10

Single Copy 40 Paras

Advertising rates on application

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ Ի ՊՐՈՒՍԱ

Վեր. Հասքէլ 4 և Մարիամ բէ՛իսի (?) 5 ֆր.։ Ս. Սեփանեան եգիպտաց 263, որոյ 12.50 ֆր. Վահմ. Երուանդ պէյ Ազաթոն, 12.50 Վահմ. Միքայէլ պէյ Րէյիզեան, 7.50 Հ. Ազատեան, 5 Ս. Սահփանեան, 5 Կ. Թիւրապեան, 5 Ճ. Թազւորեան, 2. 50 Ոմն, 2.50 Զ. Զալըգեան, 2.50 Ճ. Զաքարեան, 2.50 Դ. Աստաուրեան։ Թէհլէրեան եղբարք Սերպիա 47, Ճ. Մոմճեան Իզմիտ օրց. 50, Ս. Զիչէքեան Սամսոն օրց. 108, Գ. Ճիզմէճեան Հալէպ օրց. 108, սրոյ 20ը Տօք. Ս. Շմաւոնեան 8, Ճ. Թօփճեան, 8 Հաճի Ճակոբ, 5 Ճ. Շէտիկեան, 4.25 Ճ. Տաքէսեան, 4 Ս. Մարգարեան, 4. 25 Ոմն, 4.25 Ռ. Էզաճեան, 4.25 Ճ Կարապետեան, 4.25 Ոմն։ Վերադարձուած 81, Ս. Ճ. Ցարութիւնեան Նիւ Եորք 40, Որբի մը համար 108, Օ. Աւագեան 10, Ճ. Ֆրէնկեան Խասգիւղ 108, Վեր. Յ. Աչճեան Ա. տանա օրց. 236, չհրամի հունետ ծախուած 110, Մ. Դարեգին Սէօլէզ ձիթապտուղ։ «Եփրատ»ի տնօրինութիւն Խարբերդ 15 պատի օրց., Վարդան Ծ. Վ. լուբիա, Որբի մը համար 324. Հ. Գուզուքէպապեան Ռոտոսթոյ 165, որոյ 14 գրեանք, իր նուէր 10, Նոյնպէս Տիկին Ծ. Աբրահամեան, Պ. Շուշանեան, Թ. Տէր Սահակեան, Ն. Թարագճեան, Պալըգճեան եղբք., Պ. Մալխասեան, Ա. Փափազեան, Ճամճեան եղբք. 8, Ս. Զէրնգեան 6. և Յ. կան Գ. Մխիթարեան, Ց. Փափազեան, Գաբրիէլ, Ոմն, Ճինկէօզեան քոյրեր, Չավուշեան եղբք., Ճ. կառավարեան, Պ. Ձիւլիֆեան, Կ. Փօսթաճեան, Ճ. Ախսիեան, Ազարեան եղբք. 4, Ե. Դաստարեան 3, Վեր. Ճ. Երանեան Աֆ. Գարահիսար 260, որոյ 120ը Ծնդ. պնակէն, 40 Կիրակնօրեայ դպրոցի փոքրիկներէն և 100 օրց.։ Համագմր. 4,807 դ.։

Ատանայի 20 և մեր միւս որբուհիներն քաջառողջ են, և ուսմի չատ պէտքեր ունենալով չատ ալ դրամի ենք կարօտ. ոչ մի անդամ 20 Ապտոյէ որբուհեաց հոգն առանձին ստանձնած է՝ ինչպէս մենք, ուստի ՋԵՐՄ ԱՋԱԿՑՈՒԹԻՒՆ կ'ակնկալենք։

Գ. ՊԱԳՏԱՍԱՐԵԱՆ

ՂԱՅՆԹԱՊ ՓՐՕ. ԷՖԹԱՄԽԱՆԷՍԻՆԷ 1909 ՏԱՆ 1910 Ա ԳԱՏԱՐ ՎԷՐԻԼԷՆ ԻՆԱՆԵԼԷՐ

Լիւրա է Օմ. 127.50 Լ'ԸՆԴՈՒԶԱԼ

21.35 Զարուհի ձէմէլեան, 95 Ճակոբ Խաչատուրեան, 23.30 Յովհաննէս ձէպէճեան, 22.30 ձիրճի Պարսամեան, 23.30 Թիվիք Արսլանեան, 13.5 Էլմաստ Փօլատեան, 47.20 Թօփին Գրիգորեան, 23.30 Տօք. Եագուպ Քէլլէեան, 35.25 Փրօֆ. Լուիֆի Պապիկեան, 12.20 Իլեաս Խալֆէեան, 23.30 Ճակոբ Պէզճեան, 7.25 Ճակոբ Մարտոճեան, 10.15 Ներսէս Գազանճեան, 5 Ռուբէն Ագկիւլեան, 23.30 Մովսէս Մխիթեան, 23.30 Եագուպ Գ. Մնակեան, 23.30 Մովսէս Կիւզէնիրեան, 12.20 Վարդան Վարդանեան, 6.10 Նազար Ռուբէնեան, 9.30 Կիվիլք Պասմաճեան, 23.30 Ցարութիւն Եէմէնիճեան, 2.10 Եագուպ Պալեօզեան, 17.30 Աբօչ Աբօչեան, 63.30 Յովհաննէս Լեւոնեան, 2.20 Գաբրիէլ Արսլանեան, 18 Արմենակ Արսլանեան, 4.35 Միսաք Պարսամեան, 8 Եուսուֆ Եէմէնիճեան, 69.10 Գէորգ Փալուրեան, 11 30 Ճակոբ Փազարպաշեան, 71.10 Ներսէս Գրաճեան, 23.30 Տօք. Ֆիլիպ, 23.30 Տօք. Կ. Խալֆեան, 17 Աբրահամ Փազարպաչեան, 14.25 Օհան Քիւրքեան, 11.35 Նազար Նազարեան, 15 Սեդրակ Սիվագճեան, 17.20 Ղազար Սլմօեան, 23.30 Լուիֆի Լեւոնեան, 23.30 Փրօֆ. Ա. Պէզճեան, 23.30 Յովհաննէս Հասըրճեան, 15 Ճակոբ Շնորոկեան, 6 Գէորգ Ալիմեան, 9.30 Յովսէփ Խրլօփեան, 23 30 ձէմիլ Պապիկեան, 11.35 Միհրան Նազարեան, 15 Ճակոբճան Րուպ'եան, 23. 30 Տօք. Մ. Լեւոնեան, 23 30 Կարապետ Հալէպլեան, 23.30 Լեւոն Ա. Լեւոնեան, 10 Վահան Պապիկեան, 43.20 Գէորգ Թաթարեան, 23.30 Տօք. Լ. Մելիտոնեան, 23 30 Սարգիս Պիրէճիքլեան, 23 30 Բուչինա Պարսամեան, 6 Բահէլ Մաքանեան, 6 Յովաննա Գազանճեան, 11.35 Մկրտուչ Նիկողոսեան, 23.30 Ֆլօրա Պէզճեան, 23.30 Մարիամ Ա. Պէզճեան, 23.30 Վարդուհի Ա. Լոչուճեան, 23.30 Եփրոս Լոչուճեան, 11.35 Յովաննա Լոչուճեան, 11. 35 Ֆլօրէնտա Լոչուճեան։ (Մ'պ'պ'ը վր)

ԱՒԵՏԱՒԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,
'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԻԼՏ 53. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԱՊՐԻԼ 9, 1910. Ն: 15

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

'Ա"ԻԼԷՑԻ ԽԷԼԱՍ ԷՏԷԼԻՄ

(Յ. Գ. Գ.)

Կէջէն կիւն Պօղազ Իչի վափօրլարընըն պիրինտէ հօլճուրլուգ էտէր իքէն, եանընմտա օթուրան պիր էրմէնի կէնճ՝ կելիպ կէչմէքտէ օլան կիւզել կէօսթէրիչլի պիր գաարնա տիդգաթ իլէ պագտը, վէ եանընտա օլան տիկէր պիր կէնճէ կիւէրէք պա'զը իֆատէլէրտէ պուլունտը։ Պիր ազ սօնրա պունլարըն եանընա պիրազ տահա եաչլըճա պաչդա պիր էրմէնի կելիպ օթուրտըղընտա, պունլար տահա զիյատէ չէթարէթլի աթվար իլէ վէ եիւքսէք սէս իլէ գարըլար հագդընտա իմա"աթ վէ իֆատէլէրտէ պուլունարագ քէնտիլէր կիւլմէքտէ, տիկէր րէֆիգլէրինի տէ կիւլտիւրմէքտէ օլտուլար։ Պիր ազ տա պէօյլէ էյլէնտիքտէն սօնրա միւսահէպէյի քէնտի չախսի 'ա'իլէլէրինէ տէօնտէրիպ, օրատա էհա-լինին հուզուրընտա էվվէլա պիրի տիկէրինին սօնրա տա պինէֆա քէնտի քէնտիլէրինին 'ա"իլէ հայաթ-լարընը էյլէնճէլի միւսահէպէ մատաէսի էտիպ, եիւքսէք սէսլէ կիւլիւպ կիւլտիւրմէյէ չալըշըյօր-լար իտի։ Պունլարտան պիրիսի Թագրիպէն 30 սինինինտէ կիւզել կույինմիչ, եագըշըգլը վէ տիչար տան պագտնա էրմէնի գավմրընըն Թիւճճարտան պէլքի տէ միւԹէ'ալիէմ պիր ճէնդըլճինի կիպի կէօ-րիւնիյօր իտի։ Տիկէրի իսէ Թագրիպէն 40-45 սինինինտէ օլուպ, քամիլ պիր ատէմ զանն օլունա պիլիր իտի։ Լաքին պունլար գօնուչմագա պաչլա-ծըղլարընտա տէրհալ անլաշըլտը քի, անլէրտէն կէնճ օլանը չէհվէթտէն պաչգա մէրագընը ճէլպ էտէն պիր հիսսի պուլունմայան պիր պիչաբէ տիր. եաչ-լըճասը իսէ կէչմիչ սէնէլէրինի հայվանի հիսսիյաթը իչնա' էթմէքլէ կէչիրմիչ օլան, վէ հալ ը հազըրտա պա'իս ի իֆթիխարը անճագ կէչմիչ կիւնլէրին օ հօլտաքի սէրկիւզէչթի օլան պիր կէվէզէ տիր։

Պունլարտա կէօրիւլէն պու էտնա հալա, մա'-նէվի վէ նէճիպ հայաթըն ֆըգտանընա փէք էսէֆ էթտիմ իսէ տէ, տահա զիյատէ պու մէնզարէտէ նազար ը տիդգաթըմը ճէլպ էտէն չէյ չու էրմէնի էֆրատընըն գալպինտէ 'ա"իլէ հայաթընըն Թուա-ծըղը էտնա մէվգը' իտի։ Պունլար զայր ի մէա"ուլ, սիրէթտիպ պէքեարլար, եախօտ 'ա"իլէ հագդընտա էտնա Թէսավվուր Թաչըյան ագվամա 'ա"իտ քիմ-սէլէր օլտալար իտի, հալէրինէ աճընըր կէչէր ի-տիմ։ Լաքին քէնտի 'ա"իլէ հայաթընըն 'իֆֆէթ վէ փաքլիյինտէն սօլայը իֆթիխար էտէն պիր միլլէթ-տէն վէ 'ա"իլէ սահիպի սընֆընտան պուլունա-ծըգլարընը անլայընճա, քէնտիմ հիճապ իլէ տօլ-տում, վէ ֆիքրիմի պիր չօգ աճը միւԹալա'ալար իսթի'ապ էյլէտի։ Պէն պանա սիւ"ալ էյլէտիմ. — Շու ատէմլէր 'ա"իլէ 'ալագասընը պու գատար էտ-նա նօգԹա ի նազարտան կէօրտիւքճէ, պունլարըն խանէլէրինտէ նէ ճինս պիր հայաթ ը մա'նէվիյէ պուլունմադտա տըր։ Պունլար էվվատլարընը նա"-սըլ Թա'լիմ վէ փէրվէրտէ էթմէքտէ տիրլեր, պունա-լարըն գըզլարը վէ օղլանլարը նէ" կէօնա իտէալլար սահիպի օլաճագլար։ Պունլար պու չագալարը օ գատար Թագի'ի պիր սուրէթտէ եավըյօրլար իտի քի, մուԹլագա քէնտի րէֆիգլէրի իլէ տա'լիմա պու սուրէթլէ գօնուչմագտա օլմալը տըրլար։ Իմտի տէմէք պիր քի 'միլլէթիմիզ արասընտա 'ա"իլէ հագ-դընտա պու էտնա էֆքեարտա պուլունան պիր Թագըմ կէնճլէր վէ եաչլըլար վար տըր։ 'Ա.ճէպա պէօյլէ տիւչիւնինէ նէ" չօգ վէ Թէ"սիրլերի նէ" գատար վասի' տիր։ Միլլէթիմիզ արասընտա 'ա"իլէ Թէսավվուրը նէ" գատար վէ նէ" վիւա'աթտա Թէ"-

տէննի էթմիչ տիր։ Իչթէ պիզիմ իչիւն պիր թա-
գըմ հայաթի սիւ՚ալլար։ Հաթթա պա՚զը ասսիա-
լիսթլէրին միլլէթիմիզ արասընտա ՚ա՚իլէ թէսավ-
վուրընը էնտիրմէյէ չալըշտըգլարընը անլայօրըզ։

Լաքին տիգգաթ էտէլիմ քի, ՚ա՚իլէ հադդընտա
օլան թէսավվուրըմըզ միլլի հայաթըմըզըն գալպ-
կեահրնա ՚ալագատար տըր։ Վէ պու խուսուստա
էտիլէն խաթալար պիզիմ իչիւն միւհիմ ճէրիհա-
լար աչարլար։ Միլլէթ տէտիյիմիզ պիր ԵՀՆիչէրի
օճաղը տէյիլ, անճագ մուգատտէս ՚ա՚իլէլէր մէճմու՚ը
օլան ՚ուգվի պիր պէտէն տիր։ Միլլի հայաթըն է-
ասասընը թէչքիլ էտէն ուխուվվէթ՝ էվտէքի պիրա-
տէր վէ հէմչիրէլէրտէն էօյրէնիլճէք, ՚ատալէթ՝ վա-
լիտէյնին իտարէ ի մուհիպպանէսինտէն էօյրէնիլէ-
ճէք, չէրի՚աթ՝ խանէտէքի ինթիզամ վէ մուհաֆ-
պէթտէն իսթիհսալ էտիլէճէք։ Վէլհասըլ ՚ա՚իլէ
միլլէթին թէմէլլի տիր։ Ա՚իլէյի ճիսմանի պիր ՚ա-
լագայա թահվիլ էտիպ, անը բուհանիյէթտէն մահ-
բուս գըլտըգըն կիւնտէ միլլէթին էն գավի պիր
գուվվէթինի մահվ էյլէմիչ օլտուն։

Իմտի պու քիւչիւք վագը՚ատան գլաղուզլա-
նարագ, գարիյուն ը քիրամա աթիտէքի թավսիյէ-
լէրի էթմէմիզէ միւսա՚ատ թալէպ էտէրիզ։

1։ Ա՚իլէ ՚ալագասընա տա՚իր գալպլէրիմիզտէ
եիւքսէք էճքեար թաչդյալըմ։ Պու ՚ալագա թա-
պի՚աթըն Ֆալիգինին թա՚եին էթտիյի պիր թէրթիպ
օլտըզը իչիւն մուգատտէս տիր։ Վէ տօղրու իտա-
րէ էտիտիյի հալտէ, հէմ զէվճէյնին, հէմ էվլատլա-
րըն քէմալինէ վէ պէօյլէճէ նէվ՚ի պէչէրին քէմալի-
նէ խըտմէթ էթտիյի իչիւն միւպարէք պիր ՚ալագա
տըր, հաթթա բուհանի հայաթըն նէհմասընա պատի
օլտըզը իչիւն մուգատտէս պիր ՚ալագա տըր։

2. Միւսահէպլէրիմիզտէ ՚ա՚իլէ ՚ալագասը տա-
՚իմա նէզաքէթ վէ իհթիրամ իլէ զիքր օլունմագ
կէրէք տիր։ Անը էանա չագալարա մատտէ էթ-
մէքտէն իհթիրազ էթմէլի իզ։ Թիւրքճէ լիսանըն
պու մէմլէքէթտէ ՚ումումի լիսան օլմասընա պիր
ի՚թիրազըմըզ վար իսէ, օ տա մէզքիւր լիսանտա
պու ՚ալագայա տա՚իր գուլլանըլան թա՚պիրլէրին
կէվչէքլիյի տիր։ Էկէր անը տիյարըմըզ իչիւն ՚ու-
մումի լիսան էտէճէք իսէք, պու ճիհէթտէ օ էյի
պիր իսթիհմամ իսթէր։ Պարի պիզ էրմէնիլէր պու
խուսուստա փէք տիգգաթը վէ իհթիյաթը պու-
լունալըմ։ Արամըզտա նիչէ թուհաֆիյէ հիքմայէլէր
պու ՚ա՚իլէ ՚ալագալարընտան ալընմըզ տըր։ Պու
նէվ՚ հիքմայէլէրտէն տէ սագընմագ, պու պագտէ
ախլագըմըզըն վէ թէսավվուրըմըզըն եիւքսէլմէսի-
նէ խըտմէթ էտէպիլիր։

3. Ա՚իլէ ախլագըմըզը թէրքի՚ էթմէք իչիւն
սօգագ ախլագըմըզա տախի տիգգաթ էտէլիմ։ Էվ-
րօփա մօտա վէ ուսուլլարընը թա՚գիպ էտէլիմ տէր
իքէն, պիզ քէնտի ՚իֆֆէթ վէ ախլագըմըզը էլտէն
վէրմէյէլիմ։ Պիզ Թիւրքիատա, հա՚նի էքսէր էհա-
լիսի արասընտա նամէհրամըզ ուսուլը ճարի օլան
պիր մէմլէքէթտէ կաչայօրըզ, գաոընլարըմըզ սօ-
գագլարտա պու մէմլէքէթին էֆքեար վէ ՚ատաթը-
նա մուվաֆըգ կէլէն ՚իֆֆէթ վէ նէզաքէթ ուսուլ-
լարընա կէօրէ տօլաչմազլարսա, պիր թագըմ քիմ-
սէլէրին հարֆէնտաշլըգլարընա հէտէֆ օլուրլար։
Իմտի կէրէք խանէլէրիմիզտէ, կէրէք սօգագլարտա
՚իֆֆէթ վէ ՚իմտէթ գավա՚իսինէ րի՚այէթ էտէրէք
եաչար իսէք, ՚ա՚իլէյի խէլասա էթմիչ օլուրըզ։

ՈՒՖՈՒԳ
(Հ. Մ. Ալէն)

Զինլիլէր Թիպէթի փայիթախթը Լհասսա-
նըն Զինլի ՚ասքէրլէր թարաֆընտան մուվագ-
գաթ իսթիլասը, վէ Պուտխթէլէրին Փափասը մա-
գամընտա օլան Տալայլամանըն թարա ու թէպ՚իտի
Լընպօճո Իֆքնկ Սընենգաբ նամ ղազէթանըն իտտի՚ա-
սընճա Ասիանըն չիմտիքի թարիխինտէ պիրինճի
տէրճէտէ հա՚իզ ի էհէմմիյէթ վագը՚ալէրտէն տիր։
«Պու հալլէր իչլէմէքտէ պուլունմըշ օլուպ տա
նէվ՚ի պէչէրին թարիխի իւգէրինտէ ՚ազիմ պիր
թէ՚սիր ու նուֆուզ իչլէթմէսի միւհթէմիլ պու-
լունան խաֆի գուվվէթլէրի մէյտանա չըգարմըշ-
լար տըր։» Մէգքիւր զաղէթա Զինին հարպ ֆէն-
նինտէ էթմիչ օլտըզը թէրագգյա խասսէթէն
նազար ը տիգգաթ ճէլպ էթմէքտէ տիր։

«Զինլիլէրին Թիպէթէ կէօնտէրտիյի հէյ՚էթ ի
սէֆէրիյէ Զին օրտուսընըն Ալման վէ Ճափօնիա-
լը մու՚ալիմլէրին տէլալէթի ալթընտա էթմիչ օլ-
տըգլարը թէրագգընըն պիր իզհարը տըր։ Իչպու
ուֆագ Զին օրտուսու կէչիլճէէք զայէթ վասի՚-
գար վէ պուզ չէօլլէրինտէն, վէ կէօչէպէ գապլիճ-
լէրին ավանսըզ հիւճումլէրինտէն ֆիւթուր կէ-
թիրմէյէրէք Ցիչուան հուտուտընտան քէմալ ը սէ-
պաթլէ Թիպէթ փայիթախթընա իլէրլէմիչ, վէ
էանա ի բահտա էվրօփալըլարա մախտուս պիր տի-
րայէթ վէ պասիրէթլէ տէրէպէյլէրինի ՚ազ վէ ան-
լէրին եէրինէ Զինլի մէ՚մուրլէր նասպ էթմիչլէր
տիր։ Պու իչի պաչա չըգարմագ իչիւն օրտու քէն-
տիսինէ պէրաբեր էն ասն ուսուլտա եափըլմըշ
եիւզլէրճէ տաղ թօփլարը ալմըշ իտի։ Նէֆէրլէր
քէնտիլէրին չէթին իչլէրի իչիւն Ալման վէ Ճափօն-
եալը մու՚ալիմլէրտէն ուսուլը ՚ասքէրիյէի միւ-
քէմմէլ սուրէթտէ էօյրէնմիչ օլան Զինլի միւլա-
զիմ զաբիթլէր թարաֆընտան էյիճէ թա՚լիմ վէ թէ-

հիյէ էտիլմիչլէր իտի , վէ իւս իւլ հարաքեաթ օ-
լան Զէչուան փայիթախթը Զինկիոուտա , 7,000
քիչի պիւսպիւթիւն Ալման մաքինալարը իւէ տօղ
տօլու օլան պիր թէրսանէտէ կէճէ կիւնահիւզ իչէ-
միչ տիր : Պուննան պաչգա անլէր թէլէկրաֆ թէլ-
լէրինին կէօչէպլէր Թարաֆընտան հէր հալտէ
քէսիլէճէքլէրինի պիլտիքլէրինտէն , պու էն սօն
ուսուլ ը ճէահիտէյէ կէօրէ թէչքիլ էտիլմիչ օլան
հէյ՛էթ ի սէֆէրիյէ , եա՛նի քիւչիւք օրտու քէնահ-
սիյէ պէրապէր թէլսիզ թէլէկրաֆ ճինազ վէ ա-
լէթլէրի տախի ալմըշ տըր : Զին պիր տէֆ՛ա ղար-
պի ՛ուլուտ ու ֆիւնունը վէ ՛զարպի Թա՛լիմ ու
Թէրպիյէ ի ՛ասքէրիյէյի քէամիլէն գապտուլ վէ իթ-
թիհազ էտինճէ , Զինին հիսապա կելմէզ գուվվէ-
թինի կէօսթէրճէքը պուննան տահա էյի պիր տէ-
լիլ վէ պիւրհան պուլունա պիլմիր մի : Միւսթագ-
պել միւվէրրիխլէրին ճիւմլէսի տախի պու հէյ՛էթ ի
սէֆէրիյէյի քէմալ ը տիգգաթլէ գիքր ու իչարէթ
էտէճէքլէր տիր : Պու հէյ՛էթ ի սէֆէրիյէնին կէօն-
տէրիլմէսի եէնի պիր ֆասլըն աչըլմասը , եէնի պիր
տէվրին պաչլանկըճը տըր :

Կէօրիւնիւր քի Զին Լամայը ՛ազլ էթմէքլիք
հագգ ու սէլահիյէթինէ մալիք տիր , վէ Փէքինտէն
սատըր օլան պիր էմրնամէ ի իմտիէրաթօրիտէ Տա-
լայլամա իթ՛աթասըզլըգ , էնթրիգա , վէ վէրկի ի՛-
թասընտան իմթինա՛ էթմէք Թէօհմէթլէրիյլէ իթ-
համ էտիլէրէք ՛ազլ էտիլմիչ տիր : Զինլիլեր ՛աս-
քէրլէրին Լհասայա ՛ասաքիր ի միւսթահֆըզայը
Թանքիմ , Թիճարէթի հիմայէ , վէ Զին հաքիմիյէթի-
նի մուհաֆազա էթմէք իչլուն կէօնտէրիլմիչ ՛ալըգ-
լարընը պէյան էթմէքճէ տիրլէր :

Ֆրանսա Սէյեճ հըէէրնի . Նիւ Եօրգտա նէչը օ-
օլունան Զըրըճին նամ հաֆթալըգ եպիսկոպո-
սական զաչէթասընտան անլատըղմըզա կէօրէ ,
Ֆրանսըզ քիլիսեսինէ ՛ամիպ պիր հարէքէթ պաչ-
լամըշ տըր : Պու հարէքէթ տին ու տէվլէթ արա-
սընտա պաչլամըշ օլան միւճատէլէ վէ սավաչանն
ֆարգլը պիր հարէքէթ օլուպ , Սիլվեօն նամըլյէ
մա՛րուֆ տըր . Սիլվեօն էվլէք մա՛նասընտա օլուպ
էվլէքտէ տահա ա՛լա չէյլէր Թօխուտընը էքէն է-
քինճինին րէմզ ու ՛ալամէթի մագամընտա գուլ-
լանըլըր : Պու Թօխուտ ճէմ՛իյէթ վէ սիյասիյաթըն
պիլճիւմլէ ագսամը արասընտա ինթիչար էտէրէք
նէչվ ու նէմա պուլաճագ տըր : Պու հարէքէթ
պունտան 8 սէնէ մուգատտէմ էքսէրիսի Գաթո-
լիք քիլիսեսինէ մէնսուպ օլան պիր խայլը կէնճլէր
Թարաֆընտան պաչլանմըշ , վէ անըն ղայէթ հա-
ճիդի վէ ճիտտի փրօփականտասը սէպէպիյլէ հէր
Թարաֆտա մա՛րուֆ օլմուչ տըր . Զըրըճին անա
տա՛իր աֆիտէքի Թաֆսիլաթը վէրիյօր .

«Հէտէֆ ի մագսուտը ինսանլարընն ուխուվվէ-
Թինէ ինանանլարը վէ ի՛թիգատաթ ը տինիյէտէ
մէնսաճի՛ի ՛ումումիյէ իչիւն զարուրի պիր էսաս ը
ալալագի կէօրէնլէրի պիր եէրէ Թօփլամագ տըր :
Պու հարէքէթին էն մէչհուր միւրէվվիճլէրինտէն
պիրիսի Մարգ Սանկնիէր տիր : Միւսապիլէյհ ղայէթ
պէլաղաթիլը պիր զաթ օլուպ քէնահ պէլաղաթ վէ
ֆէսահաթընը մէմլէքէթինին հէր Թարաֆընտա Սիլ-
վեօն հարէքէթինէ չու՛պէլէր Թէ՛սիսի իչիւն գուլ-
լանմըշ տըր : Հաֆթալըգ պիր զաղէթա նէչը է-
տիլմէքտէ օլուպ հէր սէնէ պիր գօնկրէ ՛ագտ է-
տիլիր , վէ իչպու գօնկրէտէ Թիճարէթ իթթի-
հասը վէ Թէ՛սիսին ուսուլը էսասաթը ղայէթ
միւ՛էսսիր սուրէթտէ ի՛լան էտիլիրլէր : Փարիստէ
՛ագտ էտիլէն սօն գօնկրէտէ Մ. Սանկնիեէյի
տինլէմէք իւզրէ 10,000 քիչի Թօփլանմըշ իտի :
Սիլվեօնիսթլէրին փրօկրամը՝ գուվվէ ի Թէչրի՛իյէ իլէ
փարա սըղտըրըպ գօփարմագլըգ վէ հատտէն աչը-
րը իչլէթմէք ուսուլընա գարշը օղրաչմազա պիր
վասըթա մագամընտա կէչինմէյէ քիֆայէթ էտէճէք
պիր իւճրէթ Թա՛եինինտէն , ՛ամէլէյէ Թէգա՛իւտ
մա՛սլարը Թէ՛միինտէն , իչ վէ չալըշմա սա՛աթ-
լարընըն Թահահիինտէն վէ մէսա՛ի ի իճթիմա՛իյէ-
նին չիմտիքի ղայէսի մագամընտա , Թիճարէթի իթ-
թիհատլարընըն վէ Թէ՛սիսին չէրքէթլէրինին
Թէվսի՛ վէ Թէրվիճինտէն ՛իպարէթ տիր : Լաքին
անլէրին իտտի՛ասընճա , իճթիմա՛ ի Թէճէտտիւտ
վէ Թէմէսսիլ անճագ ալալագի գուվվէթին տախի
միւզահէրէթինէ նա՛իլ օլուր իսէ , գուվվէտէն ֆի-
՛իլէ իխրաճ օլունապիլիր : Սիլվեօնիսթլէրին չէվգ ու
չէճթարէթլէրի՛ Րօմա քիլիսէսի խարիճինտէ պու-
լունան պիր չօգ քիմսէսէրի տախի քէնահլէրինէ
ճէլպ էյլէմիչ տիր : Ֆրանսըզ Փրօթէսթանլարը ,
հուրրիյէտպէրվէրլէր վէ անարչիսթլէր փրօկրամըն ՛ա-
մէլի մահիյէթինէ մէպնի , Սիլվեօնիսթ իճթիմա՛-
լարընտա հազըր պուլունմագտա տըրլար : Ռէզալիք
անլէր պու հարէքէթէ հիչ պիր ֆըրգայա Թարաֆ-
կիրլիք էթմէմէսի սէպէպիյլէ տախի ճէլպ օլունա-
մագտա տըրլար : Սիլվեօնիսթլէրին զաղէթասը-
նըն ՛իւնվանը , եա՛նի Տէմօքրաթիք Րէվիւլ (է-
հալինին ույանմասը) իսասէթէն պու հարէքէ-
Թին չիմտիքի Ֆրանսանըն ուսուլ ու էսասաթը-
նա սատագաթընը ի՛լան էթմէքտէ տիր : Ռիլի-
սէնին էսքի րէժիմէ քիւլլիյէն նազար ը մուհաղ-
պէթլէ պագան ա՛զալարընա Սիլվեօնիսթլէրին հիչ
Թէվէճճիւհիւ եօգ տըր : Անլէրին ասըլ մագսէտի
պիլճիւմլէ ումուրը իճթիմա՛իյէտէ Ռըիսթիյան տի-
նինին մէյլ ու ֆիքրինի կէօսթէրմէք տիր . պու
սէպէպտէն պու հարէքէթ իչլուն ինթիխապ էթմիչ
օլտըղարը իսա ու ՛իւնվանտան տահա միւնասիպ
պիր ՛իւնվան պուլունամագ :»

ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՑԱԹ

ՏԻՐԻ ԻՄԱՆ

Տիրի իմանը օլմայան պիր ատէմ նազարընտա տիրի Ալլահ, տիրի Քրիստոս, տիրի քիլիսէ եօգ տըր։ Պիր քիմսէ պու չէյլերին ֆի'լէն վէ հագիգաթէն պուլունմըդը պիր 'ալէմտէ եաշամասըյէ պէրապէր, պու չէյլերին հիչ վիճդուտը եօգ իմիչ կիպի 'էօմր կէչիրէ պիլիր։ Հայաթըն իչլէրինէ տալմըչ օլարագ, ճիսմանի գուվվէթլերի վէ մու'ամէլաթը թիւճճարիյէ իլէ օղրաչըդըմըզ էնատէ զայէթ 'ազիմ զայրէթլեր պէզ էտէրէք, հայաթըն հիքմէթինի իզահ էտէն հագիգաթլար էօնիւնատ վէ ֆանի վիճդուտլէրիմիզ իչինէ գօնուլմըչ օլուպ տա լաեէմուաթիյէմիզին պիւրհան վէ տէլիլի պուլունան ճանըն հուզուրընտա սաղըր, տիլսիզ վէ քէօր օլապիլիր իզ։ Թապի'աթընըն գատիուլարընը քիթլէյիպ տէ Ալլահը հայաթընտան խարիճատ պըրագան քիմսէյէ հուզուր ը Իլահինին հիչ պիր տէլիլ վէ 'ալամէթի եէթիչէմէզ։ Պիզ նէֆսլէրիմիզի օ գատար քեամիլ սուրէթատ թէճրիտ էտէպիլիր իզ, եա'նի սա"իրլէրատէն այըրա պիլիրիզ քի էթրաֆըմըզտա սէյլ կիպի ագան դուվվէթլի էլէքթրիզ ճէրէյանլարը պիզէ տօգունամազլար։ Պու հագիգաթլար թա թէնէֆֆիւս էթահիյիմիզ հավատա պիլէ մէվճուտ օլմալարընյէ պէրապէր պիզիմ իչինէ մէվճուտ տէյիլ տիրլէր։ Պինլէրճէ էրքէք վէ գաբընլար վար տըր քի Ալլահը քէնտի հայաթլարընտան խարիճատ պրագտզտան ասնրա, թըպգը պիր ա'մանըն եըլտըզլար եօգ տըր տէմէյի մհսլիւ, Ալլահ եօգ տըր տէմէյէ չըզըչըլար։

Ալլահ պիզճէ, թապի'աթլարըմըզը անա աչըդըմըզ նիսպէթատ մէվճուտ տըր, վէ անըն տէրուննէրիմիզէ կիրմէսի իչինէ մէվճուտիյէթիմիզին գափու վէ փէնճէրէսինի արգալարը իւզէրինէ աչմագըդըմըզ տիրի պիր իմանըն պաչլանկըճը տըր։ Զիրա Ալլահըն պիզճէ մէվճուտ օլմասը կիւնէչ զէյասընըն աչըգ պիր խանէյէ կիրիպ անը նուրլարա զարգ էթահիյի կիպի, Ալլահըն մուհասպէթ վէ գուարէթինին հայաթլարըմըզա 'ատէթա պիր ըրմագ կիպի ագմասընը միւմքին գըլան պիր իման, պիր տին 'ագիտէսինէ սատճէ 'ազլի պիր րիզա վէ մուվաֆագաթ կէօսթէրմէք տէյիլ տիր։ Ալլահ հագգընտա պիր ֆէլսէֆէնին գապուլը տէյիլ տիր։ պիր ինսան պէօյէ պիր գավլի գապուլ վէ ի'թիբաճ էթմէսիյլէ պէրաբէր, ինչէ էն մէչհուրտին. սիզ գատար Ալլահտան ուզագ օլապիլիր։ Պիր քիմսէնին 'ալէտաէվամ Ալլահըն իսմինի գուլլանմասըյլէ պէրապէր հիչ Ալլահ եօգ իմիչ կիպի եաչամասը, պինլէրճէ տէֆ'ա օլ Զաթ ը ճէլիլէ ատար ը սատագաթ կէօսթէրմէքլէ պէրապէր Ալլահըն քէնտիսինի սէվէնլէրէ քէնտիսինի իզհար էթտիյի տիւնեանընն պիւսպիւթին խարիճինտէ գալմասը գապիլ տիր։ Տահա կէչէնլէրտէ զայէթ ճալիպ ի մէրագ պիր հիքայէտէ Ինկիլիթէրրանըն Եպիսկոպոսական քիլիսէսի տինատար կէնճ բահիպլէրինտէն պիրիսինին թավր ու հալը թա'րիֆ էտիլմէքտէ իտի։ Րահիպ ի միւմանիլէյհ քիլիսէ րէսմ ու այինլէրինին իճրասընա, տու'ալարընն գրա"աթընա պիւթիւն վագթընը հասր էտիպ իֆնա ի վիւճուտ էթտիյի հալտէ պէօյիւք պիր քէտէրին ֆիքրի թէնվիր էտիճի տէրինլիքլէրինտէ քէնտիսինին քիլիսէճէ իմանա կէլմիչ իսէ տէ, տինճէ ասլա իմանա կէլմէմիչ օլտըղընը քէչֆ էթտիյի զէմանա կէլինճէյէ գատար հիչ պիր նուրա, հիչ պիր գուվվէթ եախօտ մէսէրրէթէ նա"իլ օլամմըչ տըր։ Էքսէր քիմսէյէրճէ քիլիսէ իլէ տին պէօյիւք պիր հագիգաթըն պաթընի վէ զահիրի սաֆհէլերի, պէօյիւք պիր թէճրիպէնին ճան վէ ճէսէմի տիրլէր։ Պունլարընն քիլիսէտէ Շամ եօլունատա Քրիստոսը հէնուզ կէօրմէմիչ Պողոս գատար րէչիտ (ո-պղճֆո-) վէ տինճէ մա'հուտ ֆէրիսիլէր գատար քէօր վէ սէրթ գալպը, վէ Ալլահտան պա'իտ օլմալարը գապիլ տիր։ Ալլահըն զէման ը գատիմատ նիչէ զըթ'ալար վէ նիչէ թարզլարտա փէյղամպէրլէր վասըթասըյլէ ատէմլէրէ սէօյլէմիչ օլտըղընա 'ազլէն գանմըչ օլան քիմսէյէ Ալլահ թարիխի պիր զաթ օլա պիլիր. Ո անճագ տիրի պիր իմանա մալիք օլան քիմսէյէ տիրի Ալլահ օլա պիլիր։ Պէօյլէ պիր իմանա մալիք օլան քիմսէ Ալլահըն հուզուրընը հէր"ա'աթ մէ"մուլ վէ տա"իմա հիսս էտէր, անըն իլէ ֆասըլէսիզ պիր իխթիլաթ վէ միւչարէքէթատ պուլունուր, հէր կիւն անըն մուհասպէթ վէ չէֆգաթընը, անըն իրչատ վէ գուվվէթինի հիսս էտէր։ Պիզ պիզիմ էն 'ազիզ տօսթումըզ իլէ 'ալագատըզը քէսէ պիլիր իզ վէ անըն հագգընտա տիւչհինիւզ թաչընմագատան ֆէրագաթ էտէրէք, անըն պիզիմ իւզէրիմիզտէքի թէ"սիր ու նուֆուզընը մէմ' էտէպիլիր իզ։ Պիզ 'ալէտտէվամ անըն հագգընտա թէֆէէքքիւր վէ միւլահազա էթմէք սուրէթիյլէ անըն հայաթընըն հիսն ու լէթաֆէթինի հայաթլարըմըզատա տէրանպար էտէպիլիր իզ։ Ալլահ իլէ եաչամագըզատա գա"իպ տօսթումըզ իլէ եաչամագըզատա պուլունտըզընտան զէյասէտ պիր սըրր ու հիքմէթ եօգ տըր։ Պիզ Ալլահը էֆքէար ու միւլահազաթըմըզատա էօյլէ պիր թարզատա հրճզ էտէպիլիրիզ քի 0 սիւքիւնէճէ

թապի'աթլարըմըզը թէպտիլ էտէր , վէ պիղ կէթ-
տիքճէ արթան պիր իթա'աթ իլէ անը սէվէրիզ -
պու տախի տիրի պիր իման տըր . եախօտ պիզ
անը քիւլլիչէն խաթըրըմըզտան չըգարա պիլիր իզ
թա քի օ պիզճէ զա'իլ օլան պիր մազինին նայիզ
պիր խաթըրէսի օլապիլիր ։

—·—

ՀԱ՞ՆԿԸՍԸ ՏԱՀԱ 'ԱԳՐԼԼԸ ՏԸՐ

Պիր րուհանի մէ"մուր չէօյլէ տէմիչ տիր . «Իքի
սէնէ էվվէլ պէնիմ ճէմա'աթըմտան օլան պի-
րիսինին ճէնազէ ալայընա տէլալէթ էյլէտիմ ։ Մի-
թէվէֆա պիր չիֆթճի իտի ։ Գըրդ սէնէ էվվէլ
թագրիպէն տէօրթ եիւզ տէօնիւմ արազի իլէ իչէ
պաչլամըչ վէ սօնըընա գատար օլ արազի իլէ գալ-
մըչ իտի ։ Օ 'ագըլը վէ չալըչդան պիր չիֆթճի
իտի , լաքին պանգատա փարասը եօգ իտի ։ Սէ-
պէպինի անըն գօնչուլարընըն օլ ատէմ հագգընտա
սէօյլէտիքլէրի սէօզլէրտէն անլատըմ ։ Պիրիսի' 'Պու
ատէմ տա'իմա էվինէ միւսաֆիր գապուլ էտէր իտի,'
տէտի ։ Պաչգա պիրիսի՝ 'Զէվալը ատէմ քէնտի մէս-
լէյինի ասլա թէպտիլ էթմէտի ։ Անըն օղուլլարը
վէ գըզլարը գուարէթինին եէթիչտիյի տէրէճէտէ
միւքին օլան էն էյի թա'լիմ ու թէրպիյէյի ալ-
մըշլար , վէ չիմտի անլէրին ճիւմլէսի տէ պիրինճի
սընֆտան ֆա'իտէլի վէ մուԹլու քիմսէյէր տիրլեր,'
տէտի ։ Պաչգա պէրիսի, 'Շուրատա օթուրմըչ աղ-
լամագտա օլան չօճուգլար պիր ատաթուն եէթիմ-
լէրի իտիլէր , վէ պու ատէմ օնլարա պիր օատ վէր-
տի ։ Շու սագաթ գըզճըղազ անըն զէվճէսինին
թէյզէսինին գըզը իտի , վէ սէնէլէրաէն պէրու պու
ատէմին խանէսինտէ սաքին օլմուչ տըր ։ Շօլ էօ-
թէտէ աղլայըպ ֆիղան էտէն չօճուղը պու ատէմ
չէհրին էն ֆագիր պիր մահլաէսինտէն ալմըչ վէ
պէօյիւԹմիւչ տիր ,' տէտի պիր պաչգատը ։

«Պու միւքեալէմէմիզ իսէ սէրվէթ եըղմըչ օլան
թամա'քեար պիր զէննկին հագգընտա տէյիլ , ան-
ճագ չօգ քիմսէյէրէ եարտըմ էյլէմիչ վէ անլէրտէն
չօգլարընը սէֆալէթ վէ ճէհալէթտէն գուրԹար-
մըչ օլան պու Ալլահ ատէմի հագգընտա իտի ։»

«Ճէնազէ ալայընտան էվվէ տէօնէր իքէն պաչգա
պիր չիֆթճինին էվինին էօնիւնտէ տուրատում ։
Զիֆթճի պանա եիւքսէք վէ պօղուգ սէյլէ , 'Զէ-
վալը Կուլա , պէօյլէ էօլտիւ կիթտի , հէ ։ Օ պիր
չէյ տէ պրագմատը . փէտէրինտէն միրաս ալտընը
փարատան պիր փարա պիլէ զիյատէ պրագմատը ։
Պէն իչէ պաչլատընըմտա հիչ սէրմայէմ եօգ իտի,
չիմտի պագ պէնիմ Թարլալարըմա , չօլ ըրմադա
գատար պէնիմ տիր ,' տէյէրէք քէնտի վասի' ա-
բաղիսինի կէօսԹէրտի ։ Վէ անըն լինճէ վէ սէրԹ
տուտագլարը իւզէրինտէ իսԹիհզաքեարի պիր հա
կէօրիւնտիւ ։ Ինանէսի չըրչըփլագ օլուպ՝ իսԹի-
րահաԹպախչ պիր իսանէ տէյիլ իտի ։ Անըն զէվճէ-
սի չալըչմագտան եօրուլմըչ վէ Թագաթատան տիւչ-
միւչ օլուպ՝ չօգտան մէզարա էնմիչ իտի ։ Անըն
էվլատընտան օլան պիր գըզը հալա մուԹպախտա
աղըր իչլէր ԹուԹմագտա տըր ։ Օղուլլարընտան
պիրիսի քէնտիսինի պէգբիլիյէ վէրմիչ վէ հապս-
տա էօլմիւչ իտի ։ Պաչգա պիր օղլու փէտէրինտէն
զիյատէ Թամա'քեար պիրիսի օլուպ՝ էվտէ գալմըչ
վէ մահուլտար պիր Թարլատան հասըլ օլան հէր
պիր փուլ իչլէն պէնզա' էԹմէքտէ
պուլունմըչ տըր ,' տէտի ։»

Վէ րուհանի մէ"մուր սէօգլինէ տէվամ էտէրէք՝
«Պու ատէմի տէ տիւնքի կիւն տէֆն էթտիմ ։ Ա-
նըն իւզէրինէ նէ պիր գօնչու , նէ պիր ատաթ , նէ
տէ գըզը պիր տամլա կէօզ եայը տէօքմէտիլէր ։
Անըն էվլատը անըն էլէ կէթիրմէք իչլէն 'էօմրիւ-
նիւ ֆէտտա էյլէմիչ օլտըզը Թարլալար իւզէրինէ
տէրճալ զավզա նէզա'ա պաչլատըլար ։ Օ մալիք
օլտըզը պիւԹիւն արազիտէն՝ չիմտի անճագ քէն-
տի չիւրիւմիւչ ճէսէֆինի էօրԹմէք իչլէն լա-
զըմ օլաճագ գատար պիր ավուճ Թօփրաղա
մալիք տիր ։

«Էյի պիր մագսէտ իչլէն իտարէճիլիք ֆագի-
լէթ տիր , լաքին Թամա'քեարըզ 'ագլը , տինի ,
իմիտի հաԹթա 'էօմրիւ պիլէ մահվ էտէր , տէտի ։»

ՖԷՆՆԻՑԱԹ

ՄԷ'ԱՐԻՖԷ ՏԱ՞ԻՐ ՏՕՂՐՈՒ ՆԱԶԱՐԻՑԷ

(Մ. Մ֊ևէան)

2 .

Ֆէզալիք թէճրիպի 'իլմի րուհըն պէյան էթ-
տիյի աթիտէքի հադիգաթը տախի նազարը ի'թի-
պարա ալալըմ ։ Պիր էլին քէսպ էթտիյի հէր հան-
կի նէվ'տէն պիր մէհարէթ գըսմէն տիկէր էլէ տա-
խի կէչէր ։ Տիկէր էլ օլ էլին քէսպ էթտիյի մէ-
հարէթ վէ մա'րիֆէթտէ գապիլ քի հիչ միւմարէսէ
էթմէմիչ տիր ։ Սաղ էլինի քէման չալմաղա ալըչ-
տըրտըղըն հալտէ , սօլ էլինի անը չալմաղա հիսս
օլունճաճագ սուրէթտէ տահա գօլայըգյա ալըչտը-
րապիլտիյինի թէ'ճէֆիւպլէ կէօրիւրսիւն , հալ պու
քի էվվէլա սաղ էլինի ալըչտըրմամըշ օլսա իտին ,
սօլ էլինի ալըչտըրմագլըզը օ գատար գօլայ պուլ-
մազ իտին ։ Փէրկեաըրըն իքի ուճլարըընը կէօզլէ-
րի գափալը պիր չախսըն ավուճու իչինէ գօյուպ ,
օլ իքի ուճը հէնուզ պիրի պիրինտէն ուզագ օ-

լուպ ավուճըն իքի մու'այեչն նօգթասընա թէմաս էթմէլէրինէ բաղմէն, կէօղիւ գափալը քիմսէնին ավուճընըն անճագ պէր եէրինէ տօգունուլօղլար տէյիւ հիսս էտէճէյի զէմանա գատար եէքտիկէրին-նէ եագլայօղը։ 'Այնի թէճրիպէյի անըն տիկէր էլինին ավուճը իչինտէ վէ քէօղը իւզէրինտէ տէ իճրա էյլէ. իքի ուճլարըն վիւճուտըն տէրիսի իւզէրինտէ տօգունտըգլարը նօգթալարըն արթըգ իքի նօգթա կիպի հիսս օլունմատըգլարը մահալտէ մէզքիւր իքի նօգթա արասընտաքի ուզագլըզը իչարէթլէ։ Պա'տէհու իլք տէֆ'ա թէճրիպէյէ մա'րուզ օլան ավուճըն իչինտէ պու թա'լիմ վէ միւմարէսէլէրի թէքբար էթ, թաքի անըն հէսսասալըզընըն տէրէճէսի արթսըն, վէ փէրկէարըն եէքտիկէրինէ տա-հա զիյատէ եագլայմըշ ուճլարընը իքի այրը նօգթատա վագը' օլան թազէհիգլեր մագամընտա հիսս էյլէսին։ Տիկէր էլին ավուճը վէ քէօղը իւզէրինտէ տախի 'այնի չէյի թէճրիպէ էյլէտիյին հալտէ, պու սօնրաքիլէրին տախի պու խուսուսատաքի հէսսասիյէթլէրինին տէրէճէսինին արթմըշ օլտըղընը կէօրիւրսիւն. պիր կէօռնէ թա'լիմ ու միւմարէսէլէրի օլմագսըզըն, պուննար մահզահ էլէրին պիր ավուճընըն միւմարէսէ իլէ քէսպ էյլէմիշ օլտըղը մէլէքէ սայէսինտէ, մէլէքէ ու մէհարէթճէ իլէրիլէմիշլէր տիր. լաքին օլ էլին ավուճը' տիկէր ավուճըն քէսպ էյլէտիյի մէհարէթտէն օլ էլին քէօրընըն էթտիյինտէն չօգ զիյատէ խութիճատէ էթմիշ տիր։ Իքի ա'զանըն 'ասապի բաղթաղարը վէ պէյնին իչինտէ տախի անլէրին մէրքէզլէրինին հուճէյրէվի բաղթաղարը նէ գատար սըզը օլուրլար իսէ, փէյտա էտիլէն մէհարէթ վէ մէլէքէլէր անճագ օ գատար տիկէրինէ գապլի ի նագլ ու ինթիգալ տըրլար։ Սօլ էլ սաղ էլին քէսպ էյլէտիյի մէլէքէ վէ մէհարէթտէն վիւճուտըն սա'իր հէր հանկի պիր ա'զասընտան զիյատէ միւսթէճիթա օլուբ, զիրա պէյնին նըսֆըքըհուրէլէրի իչինտէ անըն իլէ էն սըզը սուրէթտէ 'ալագատար տըր։ Պիր տէմիրճինին սաղ գօլընըն չալըշմագլէ արթմըշ գուվվէթի' գըսմէն սօլ գօլա վէ տահա ազ մըգտարտա սաղ վէ սօլ պաճագլարա ինթիգալ էտէր։

'Ագլի ֆիլանճա նէվ'տէն ֆի'լ ու միւմարէսէլէր վասըթասըյլէ փէյտա օլունան ֆիքրի մէլէքէլէր' սա'իր նէվ'տէն իչլէրտէ պէյնին 'այնի հուճէյրէլէրի իքի նէվ' ֆի'իլէրէ միւչթէրիք օլտըգլարը նէսպէթտէ իչէ հարարլար. անլէր օլ էֆ'ալ ը 'ագլիյէնին հէր իքիսինին տախի միւչթէրէք հուճէյրէլէր վասըթասըյլէ իճրա օլունտըգլարը տէրէճէտէ գապլի ի խութիճատէ տիրլէր։

Պալատէ իզահ օլունան հագիգաթտան ալա-ճաղըմըզ թա'լիմ ու թէրպիյէյէ մախսուս մուհիմմ տէրս չու տըր. 'ուլումը միւճէթրէտէյէ մախսուս պիր միւատէթ ի թահսիլիյէ վասըթասըյլէ չակիրտին 'ագլի գուվվէթլէրինի թէրագգը էթտիրմէքլիք ուսուլ ը 'աթիգասը' միւսրիֆանէ պիր ուսուլ տըր։ Մէքթէպլէրտէ թէճրիս օլունան 'իլմիյէ իլէ 'ամէլի 'ալէմինի իճապ էթտիրտիյի ֆա'ալիյէթլէր արասընտա նէ նիսպէթտէ խարիճի վէ տախիլի 'ատէմի միչա-պէհէթլէր պուլունուբ իսէ' պու կիպի թա'լիմ ու միւմարէսէլէր վասըթասըյլէ թէհզիպ ու թէրպիյէ օլունմըշ գապլիյէթի վէ գուվվէթլէր տախի տիւնեէվի իչլէրինի իճրասընա օ նիսպէթտէ զայր ի միւսթա-'իտ օլուրլար։ Մէքթէպլէրտէ թէճրիս օլունան 'իլմիյէ իլէ մու'ամէլաթ ը տիւնեէվիյէ արասընտա խարիճի վէ տախիլի էն սըզը միւչապէհէթլէր թէ'-սիսի իչինի մա'գուլ օլան հէր նէվ' սա'յ ու զայրէթ-լէր պէզլ էտիլմէլի տիր։ Պու իսէ 'իլմ ի սարֆ վէ 'իլմ ի հիսապ կիպի տէբսիլէրէ վէրիլէն վագթըն թէնգիս վէ թէնզիլի, վէ չակիրտին ֆիքրինի տիւնեանընն թէճարիւպ վէ մու'ամէլաթը իլէ միւնասէպաթտա պուլունտըրաճագ 'իլմ ի էչնա էտէպիյաթ վէ թարիխ կիպի 'իլմիլէրին թէզնիտի տէ-մէք տիր։ Մէքթէպ չակիրտէն քէնտինին միւա-տէթ ի թահսիլիյէսի զարֆընտա քէմալ չաղընտա սըզ սըզ իճրայա մէճպուր օլաճաղը ճիսմանի վէ 'ագլի իչլէր իճրասընը թալէպ էթմէլի տիր։ Շիմտի 'իլմ ի բուհը 'ինսանինին պիղէ վէրտիյի պէօյիւք փէյղամ պու տըր, վէ անճագ պու փէյղամա իհա-լէի սէմ ի իլթիպար էթմէք սայէսինտէ մէքթէպ-լէրիմիզտէ մագսէտէ զայր ի մու'ավաֆըգ օլարագ միւս-թա'մէլ պուլունան տէրս փրօկրամլարընը իճա-պաթ ը զէմանէյէ մու'ավաֆըգ հա՜ վազ' էթմէքլիք գապլի օլաճագ տըր։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

ԻՆՍԱՆՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ԹՈՒՖԷՅԼԱԹ
(Տօք. Ա. Մաքգաբէան, Ջիւրնահէա)

Ախէր պիր նէպաթ եա հայվան իւզէրինտէ հա-չայարագ, անտէն թէզատաի էտէն պիր նէպաթ եա հայվանճըղա թուֆէյլ վէ ճէմ'ինէ թուֆէյլաթ տէ-նիլիր։ Ինսան տախի պու թուֆէյլաթա մէաքէն եա մէ'վա օլմուշ տըր։ Ինսանտա պուլունան թուֆէյ-լաթ խուլճէ վէ փախճէ իսմլերլէ իքի գըսմա թագ-սիմ օլունապիլիրլէր։ Վէ թէքբար պունլարը տա-խի կէօղ իլէ վէ անճագ խուրաէպինլէ կէօրիւլէպի-լէնլէր մագամընտա իքիչէր գըսմա թագսիմ էտէ-րիզ։ Իմտի

1. Խարիճի վէ կէօղ իլէ կէօրիւլէպիլէնլէրտէն

հէր քէսէ մա'լիւմ օլան քէհվէ վէ փիրէ զիքրէ չա-
յան տըրլար. վէ լաքին պունլարը հէր քէս էյի
պիլտիյինտէն, անլէրին հագդընտա սէօյլէմէք ֆազ-
լա տըր։ Պունլարտան մա'տա

ԵՀՆԿԷՃ թէսմիյէ օլունան ախէր պիր հայվան-
ճըդ իչպու գըսմա 'ա'իտ օլապիլիր։ Իչպու հայ-
վանճըդըն թամամ պիլտիյիմիզ ԵՀՆԿԷՃ կիպի այագ-
լարը վէ քէսկին թըրնագլարը վէ ուֆաճըդ հէմ տէ
եուվարլագ պիր վիւճուտը օլարագ, վիւճուտ ը
ինսանինին թիւյէրինին քէօքլէրի տիպինտէ թըր-
նագլարըյլա տէրիյէ կէօմիւլիւպ գալըրլար, վէ չէ-
տիտ գաչընթը վէ էզվիմա վէ սա'իր էմրագ ը ճիլ-
տիյէյէ սէպէպ օլուրլար։

2. Ճարիճի վէ լաքին անճագ խուրտէպին իլէ
կէօրիւլէպիլէնլէր աթիտէքի էմրագ ը ճիլտիյէյի
միւնթիճ օլանլար տըր։

Ուչուզ խասթալըզը. Պունու հասըլ էտէն հայ-
վանճըդ էրքէքլի տիչիլի օլուպ, տիչիսի եումուր-
թալարընը գօմագ իչիւն ճիլտ ի ինսանիյի քէնտի
ուֆաճըդ խօրթումը իլէ տէլիպ օրատա կիզլէնիր։
Գունվվէթլիճէ պիր փէրթէվսուզ իլէ պագըլտըզընտա
հայվանճըդըն տէրիտէ եափմըչ օլտըզը տէլիք, պը-
րագտըզը իզ վէ օ իզին սօնուննտա իչէրիտէ քէն-
տիսի կէօրիւլէպիլիր։

Քէլ. Պունը հասըլ էտէն թուճէչյաթ՝ հայվանաթ
ճինսինտէն օլմայըպ նէգաթի տիր, վէ սալթ սա-
չըն քէօքլէրինտէ եաչայարագ պու խասթալըզը
հասըլ էտէր։ Իչպու նէգաթի ճինստէն օլանլար-
տան պա'զլարը պիր գաչ ճինս էմրագ ը ճիլտիյէյի
հավի տիրլէր քի, պուրատա զիքր ու թա'րիֆի ֆազ-
լա տըր։

Իքինճի գըսմ. ՏաԽլէ օլանլար։ Պունլարտան
անճագ խուրտէպին իլէ կէօրիւլէնլէրտէն էն զիյատէ
տիգգաթա չայանը գանտա քիւրէվիյաթ ը համրէտէ
պուլունունուպ տա, տօսթունմըզ սըթմայը մէյտանա
կէթիրէն «Փլալմօտիրմ» նամ հայվանճըդ տըր։

Իքինճի գըսմ։ եա'նի կէօզ իլէ կէօրիւլէպիլէն-
լէրտէն. 1. Քէպիտ եախօտ գարաճիյէրտէ պուլու-
նուպ՝ ֆըլիւք թա'պիր օլունան հայվանճըդ տըր։
Պու հայվանճըդ 28–32 միլիմէթր ուզունլըզընտա
օլուպ, նիչէ տէֆ'ա միւտհիչ գարաճիյէր խասթա-
լըզլարընը հասըլ էտէր։

2. Գանտա պուլունան ֆլիւք քի պունա անըն
քեաչիֆի Պիլհարզըն խամիյէ Պիլհարզիյէ Հիմէթօ-
պա տախի տէնիլիր։

Պու հայվանըն տիչիսի 2 սանթիմ ուզունլըզընտա
վէ 0.07 միլիմէթր գուլթըզնտա գըլ կիպի օլա-
րագ. վիւճուտտէ ճիւմլէ ի վէթէրիտէ, տալագ,
մէսանէ, պէօպրէքլէր վէ մէզէթէրինին վէթէրլէ-
րինտէ եաչայարագ, խարարտա գան հասըլ էտէրէք,
ֆագր իւտ տէմ ի 'ամիդէյի միւնթիճ օլուր։

Մէզքիւր հայվանճըդ Մըսըր, Ճէնուպի Աֆրի-
գա վէ 'Արապիսթանտա չօգ պուլունուր վէ 'ատի
էհալինին սանքի 100տէ 50սի անա միւպթէլա օ-
լուրլար։ 'Ալէսսէվիյէ զանն օլունտաըզընա կէօրէ,
անըն եումուրթաճըդլարը քիրլի սուլար իչմէքլիք-
լէ վիւճուտ ը ինսանիյէ տուխուլ էտիյօր։

3. Թրայքինա Սփայրօյիս. Պու գուրտ եախօտ
հայվանճըդ քէմայէ էրմիչ օլտըզը հալտէ, տիչիսի
3–4 միլիմէթր վէ էրքէյի 1.50 միլիմէթր ուզուն-
լըզընտա վէ արդա թարաֆընտա իքի սիվրի ուճա-
լարը օլարագ, 'ալէսսէվիյէ քիւչիւք պաղըրսագլար-
տա եաչար. լաքին եավրու հալինտէ իքէն 0.01
միլիմէթր ուզունլըզընտա օլարագ թէքէլլիւս էթ-
միչ պիր գափսիւլ իչինտէ եաչայարագ։ 'ազալէթ
իչինտէ պուլունուր։ Պու հայվանճըդլարընն եուս-
մուրթալարը 'ալէսսէվիյէ տօնուզ էթիլերինտէ պու-
լունունուր, վէ պիթթապի' տօնուզ էթի չօգ եէյէն
Ալմանիա, Ռուսիա վէ Ֆրանսատա չօգ վար տըր։
Տօնուզ էթիյէ պէրապէր իչպու եուսմուրթաճըդլար
մի'տէյէ կիրտիյի զէման անլէրին գապուդը հազմ
օլունուր օլունմազ, եավրուճըդլար քիւչիւք պա-
ղըրսագլարա սիվրիլիրլէր վէ օրատա 6–7 կիւն զար-
ֆընտա քէմալէ էրէրէք, տիչի գուրթ՝ պաղըրսագ-
լարըն տիվարլարընը տէլիպ իչինտէ եէրլէչիրլէր,
վէ եումուրթալարընը վազ' էտէր։ Պունլար իսէ
լէնճա վէ գան վասըթասըյլա 'ազալէթ արասընտա
կէօթիւրիւլէրէք, օրատա եէրլէչիրլէր վէ պիր իքի
հաֆթա զարֆընտա պէօյիւյէրէք գապուդլանմազա
պաչլարլար, պիր թէք գապուդ իչինտէ պա'զէն
պիր գաչ գուրթ պիրտէն պուլունուր։ Իչպու գա-
պուդլանմագ իչի 6 հաֆթա գատար տէվամ էտէր
վէ նիհայէթ հայվանճըդ պէօյիւյէ պէօյիւյէ 4, 5
այ զարֆընտա կէօզէ կէօրիւնէճէք գատար օլուր։
Վէ 'ազալէթ արասընտա զայր ի մահտուտ պիր զէ-
ման իչիւն եաչայապիլիր, պա'զէն 20–25 սէնէ գա-
տար եաչայապիլիյօր։

Իչպու հայվանճըդլար վիւճուտտա իտխալ օլու-
նուր օլունմազ գարն աղրըսը, իչթիհասըզըդ, խա-
թիֆրագ, պա'զէն իահալ, պիր գաչ կիւն սօնրա
իչիւմէք վէ 'ագապինճէ հէրարէթ հասըլ էտէր,
'ազալէթ չիչէր վէ կէրիլիր, վէ չէնէ վէ հանճէրէ
'ազալէթլէրինտէ օլտըզընտա չիյնէմէք վէ եաթմագ-
տա պէօյիւք կիւճլիւքլէր հասըլ օլուր, վէ կէօքս
ա'զալէթինտէ վէ հիճապ ը հաճիզտէ (տայէֆրամ)
օլտըզընտա նիչէ տէֆ'ա միւհիւք նէթիճէլէր մէյ-
տանա կէլիր։ Պա'զէն զաթ իւր րիյէ վէ զաթ իւլ
ճէնպ կիպի ֆիչնա խասթալըզլար մէյտանա կէլիր.

վիճաուտատէ պիր նէվ' ույուշըզլըդ, կիճիչմէ տախի հասըլ օլուր։

3. Իւնսինօրիա Տիւօտընալիս. Պու հայվանճըդ Մըսըրտա, Հինտիսթանտա, Պրազիլիատա, Ղարպի Հինտ ատալարընտա, Ճամայիգատա, 'ալէ'ումում մա'ենլէրտէ իչլէյէն ատէմլէրտէ պուլունուր։ Էրքէյի 6-10 միլիմէթր վէ տիչիի իսէ 10-18 միլիմէթր ուզունլըղընտա օլուր։ Տիչիսինին ազըընըն էթրաֆընտա պիր թազըմ տիչէ պէնզէր չէնկէլլէր վէ էրքէյին իսէ գույրուղընըն ուճունտա ուճաճդ պիր թօրպաճդը վար։ Պու հայվանճդ քիւչիւք պաղըրսագլար իչինտէ եաչայըպ, վիճաուտըն գա-նընը էմէրէք ֆագր իւտ տէմի 'ամիգէ ի Մըսըրիյէ թա'պիր օլունան խասթալըղը հասըլ էտէր։

4. Ֆայլարիա Սէնկուինիս Հօմինիս։ Պու իչէ թագսիմ օլունուր. Ֆայլարիա Պէնքրաֆիթի, Ֆ. Տայվըրնա, Ֆ. Փէրնթանս. վէ տէմի պէչէրիտէ պուլունուր։ Էվվէլքիսի տա իւլ ֆիլ (էլէֆէնթիասիս, պիր նէվ' տէրի գալընալչմասը) վէ իւչիւնճիւսիւ իսէ՝ ույգու խասթալըղընը հասըլ էտէր։

5. Կինա-գուրտուս։ Պու գուրտ տախի Աֆրիգանընն պա'զը գըսմլարընտա վէ Շարգի Հինտ ատալարընտա պուլունուր։ Պունընն անճագ տիչիսի մա'լիւմ օլուպ, 2 միլիմէթր գուխրընտա վէ 50-80 սանթիմ ուզունլըղընտա օլուպ, ճիլտ ի ինսանընն ալթընտա եաչար վէ տիկէլէր կիպի մի'տէ վասըթասըյլէ վիճաուտէ իտխալ օլունուր։ Պիր քէրրէ մի'տէյէ կիրտիքտէն սօնրա, ազ պիր զէման իչինտէ քէմալէ էրէրէք, պաղըրսագլարը տէլէր վէ տէրինին ալթընա կիրիպ, օրատա գօլօչգայա օթուրուր վէ տէրինին իւզէրինտէն պիր չըզըն իփլէր կիպի հիսս օլունուր, Պուրատա գալմայրպ պաչը աչաղը տօղրու եինէ թահթ էլ ճիլտ եօլճուլըդ էտէրէք, թա էօքչէյէ եա տա այաղա գատար էնէր վէ պիր ազ սօնրա իւզէրինտէ պուլունան ճիլտի տէլէրէք 'ա-տէթա պիր եարա կիպի ագար։

Հուվիտուրրմ, եա'նի արփա գուրտուս։ Պու չօղ տէֆ'ա ինսանըն գալընը պաղըրսաղընտա պուլուշ-նուր. տիչիսի 4-5 ինթմ. պօյունտա վէ էրքէյի պիր ազ տահա գրսա օլուր. պա'զէն տէ պու հայ-վանճդտան պէն գատարը պիր ատէմտէ պուլունտըղը վար տըր։

Պաղըրսագլարտա պուլունանլար.

1. Գըրդ գուլաճ. Պու գուրտ իչքի ճինս տիր, էվվէլքիսի էվրօփա վէ Սասիանընն էքսէր գըսմլա-րընտա պուլունարագ, քէմալէ էրմիչ օլտըղը հալ-տէ 6-12 այագ գատար ուզուն օլուր։ Պաչը պիր թօփլու պաչը գատար ուճագ վէ եուվարլադ օլա-րագ, էթրաֆընտա 4 տանէ ուճաճդ վէ միւտէվ-վէր թէփսիճիքլէր վէ անլէրին օրթասընտա իսէ իւ-քի սըրա ուճաճդ չէնկէլլէրի օլուր։ Իչթէ պուն-լար վասըթասըյտա պաղըրսագլարըն իչինի գափ-լամըշ օլան զարա եափրշըպ, մէզքիւր թէփսիճիք-լէր իւէ քէնտի ղըտասընը էմէր։ Պաչը ինճէճիք պիր պօյուն իւէ պէտէնինէ միւչհադ տըր։ Պէտէնի իսէ՝ հէր պիրինին պօյու 1 սնթ. վէ էնի 7-8 միլի-մէթր գատար օլան եասը գըսմլարտան 'իպարէթ տիր։ Պունլարըն սայըսը չօղ տէֆ'ա 400 գատար օլուր։ Պու գուրտըն էրքէք վէ տիչիսի օլմայրպ, անճագ օլ դըսմլարըն հէր պիրի հէմ էրքէք վէ հէմ տիչի խասսիյէթլէրինէ մալիք տիր։ Տա'իմա էն սօն գըսմ քէմալէ էրմիչ օլարագ, տէրուննտէ եու-մուրթալարը օլուր, պա'զէն պինլէրճէ եումուր-թալար պիր գըսմըն իչինտէ պուլունըյօր։ Հէր պիր եումուրթանընն իչինտէ պիր եավրուճդ վէ պունուն տախի 6 տանէ չէնկէլլէրի օլուր։

2. Ֆօրնիա Սակինաթա տէնիլէն տիր քի Պահրը Սէֆիա սէվահիլինտէ պուլունուր։

3. Պօթհրիսէֆալըալափս. Պունըն էվվէլքիլէր-տէն ֆարդը չու տըր։ Պունըն պաչը պատէմ չէք-լինտէ օլուպ, հէր իքի թարաֆընտա չէնկել վէ թէփսի եէրինէ չուգուրլարը վար տըր։

Իչպու գուրտլար քէմալէ էրիպ, ինսանտան տէօքիւլտիւչինտէ լազըմլար վասըթասըյտա օթլուդ վէ չայըրլըգլարա կէօթիւրիւլէրէք, օրատա եա-յըլան հայվանլարըն մի'տէլէրինէ օթլար իւէ պէրա-պէր կիրէր վէ օրատա եումուրթաճդըլարըն գա-պուդլարը հազմ օլունարագ եավրուճդըլար մէյ-տանա չըգար, պա'զըլարը հազմ օլունուր իսէ տէ, հազմ օլունմայանլար քէնտի սիվրի պաչլարըյտա մի'տէնին տիվարլարընը տէւիպ եօլճըլըդ էտէրէք, հայվանըն ա'զալէթի արասընտա եէրլէչիր, պիր ազտան իչպու հայվանըն էթի ինսան թարաֆըն-տան էքլ էտիլտիչինտէ իչպու եավրուճդըլար տախի պէրապէր ինսանընն մի'տէսինէ կիրէր, վէ եինէ օ-րատա հազմ օլունմայանլար տէրհալ պաղըրսագլա-րա սիվիչիպ քէնտի չէնկել թէփսիլէրինէ եափրշըպ քէնտի ղըտալարընը էմէրէք եավաչ եավաչ պէօ-չիւրլէր։ Պունլարըն պիրինճիսի տօնուդ էթինտէ իքինճիսի սըղըր էթինտէ վէ իւչիւնճիւսիւ իսէ՝ Փայք նամընտա պիր ճինս պալըդտա պուլունուր։

Թինսիա էքինօգոդըս. Պու 'ալէսէվիյէ քէօփէք-լէրտէ օլուր, վէ անճագ եավրուճդըլարը ինսան-տա եաչար. պունլարըն ուզուլուղը անճագ 4-5 միլիմէթր վէ 4-5 գըսմլարտան 'իպարէթ օլուր։ պաչը փէք ուճագ՝ էթրաֆընտա տախի 4 թանէ էմմէք իչինն թէփսիճիքլէր վէ էթրաֆընտա իքի

սըրա չէնկէլլէրի վար տըր։ Պունըն եւմուրթաճըգլարը հէր գանդը պիր հոլ իւէ մի'տէյէ կիրտիյինտէ գապուզլարը հազմ օլունարագ, քիւչիւճէք ալթը չէնկէլլի եավրուճուդ ինճէճիք պաչը իւէ պաղըրսագլարը տէյէր վէ գան տամարլարը վէ լէնճա գանալլարը վասըթասըյէ վիւճուտին հէր պիր գըսմընա մէս. գարա ճիյէրէ, ադ ճիյէրէ, պէօպրէքլերէ, տիմաղա, մուրտար իւիյէ վէ տալաղա կէօթիւրիւլիւպ օրատա չէնկէլլէր ղա'իպ օլուր, վէ եավրուճըգլար՝ ուճաճըդ վէ իչի պէրրադ պիր սու իւէ տօղու թօրպաճըգլարա թէհավվիւլ էտէր. վէ պիր ադտան թօրպաճըգլարըն իչինաէն տէ տահա պաչգա թօրպաճըգլար վէ անլէրին իչինտէն տահա պաչդալարը հուսուլէ կէլիր, վէ պունլարըն իչինտէն նիհայէթ իւլ էմր սգօլայս թէսմիյէ օլունան եավրուճըգլար։ Իչպու եավրուճըգլարըն պաչը թամմ պիր չէրիա սօղուլճանընըն պաչընա պէնդէյէրէք տէօրթ 'ատէտ էմմէք իչիւն թէփսիճիքլերի վէ տա"իրէ չէքլինտէ չէնկէլճիքլերի վար տըր. իչթէ պու սգօլայս թէսմիյէ օլունան եավրուճըգլար պիր հօլ իւէ քէօփէյին մի'տէսինէ կիրտիյինտէ տիկէր պիր նէվ' գըրդ գուլաճը հասըլ էտէր։ Պիր աղ եվվել զիքր էթտիյիմիզ թօրպաճըգլար պա'զէն 20 սէնէ գատար օլ հալտէ գալտըգլարը օլուրյօր, լաքին պա'զէն թապի'աթ ը ինսանիյէ անլէրէ ղալէպէ էտէրէք վիւճուտ թարաճընտան պէյ' ետ հազմ օլունուրյօրլար, պա'զէն տէ փաթլայըպ ետ րիյէթին պօրուլարընա, ետ պաղըրսագլարա, ետ իտար եօլլարընա վէ ետ տա խարիճէ տէօքիւլիւրլեր. պա'զէն իսէ խարիճէ տօղրու աչըլըպ թէգայյիհ էտէրլեր։ Իչպու հայվանլար Ավսթրալիատա, իսլանտատա վէ քէօփէքլերին քէսրէթլէ իսթիխտամ էտիլտիքլերի մանալլերտէ չօգ պուլունուրլար։ Շիմտի կէլէլիմ խասթալարա զահմէթ վէ հէքիմլերէ իսէ չօգ տէճ'ա կիւճլիւք վէրէն վէ սօղուլճան թէսմիյէ էթտիյիմիզ գուրթլարա։ Պունլարըն էրքէյի 4-8 փրմգ. վէ տիչխի 7-12 փրմգ. ուղունլըզընտա իւքի ուճլարը սիվրի, րէնկի էսմէրճէ սարը, պօյունճա տէօրթ տանէ չզկըլարը վէ էնինճէ տէ պիր թագըմ գուշագլարը վար տըր. 'ալէսսէվիյէ քիւչիւք պաղըրսագլարըն եօգարքի գըսմլարընտա եալար, վէ լաքին նիչէ տէճ'ա օրատա գալմայըպ վիւճուտըն ախէր գըսմլարընա հիճրէթ էտիպ պիր չօգ ույղունսըզ ահվալա վէ նիչէ տէճ'ա խասթալըգլարա սէպէպիյէթ վէրիրլէր։ Մէս. մի'տէյէ քի օրատան իսթիճրաղ օլունա պիւիր, պա'զէն գըզըլ էօնիյէ, սօնրա հուլգումա վէ օրատան ետ աղըզտան վէ ետ տա պուրունտան տըչարը չըգար, պա'զէն հուլգումտան գուլաղա կիտէն գանալա կէչէրէք նէճիր ի իւսթաքիյէ կէլերէք գուլագտան տըչարը չըգար, պա'զէն հանճերէյէ կիրիպ անը գափատարագ էօլիւմ հասըլ էտէր, պա'զէն տահա աչաղը խըրթլաղա էննիպ օրատա գանկրէն հասըլ էտէր. տահասը վար, պա'զէն պաղըրսագտան մի'տէյէ կէչէր իքէն սաճրա եօլունա սավըպ անը գափատարագ գարա ճիյէր իւլթիհապը վէ պա'զէն տէ անըն թէգայյիհիւնէ (ճէրահէթլէնմէսինէ) սէպէպ օլուր։ Պունտան մա'տա չօճուզլարտա չօգ տէճ'ա հիւմմա, պէյն հիւմմասը վէ հաթթա սար'ա 'իլլէթլերի հասըլ էտիյօր։

Պու գուրտլար պաղչէլերի լաղըմ սուլարըյա սավուրըլան չէհրլերտէ չօգ պուլունուր. պիլտիյիմ չէհրլերտէն Մար'աչտա, Պէյրութտա վէ Պրուսատա, պու չէհրտէ (Փիլթահիատա) փէք չօգ պուլունույօր. պուրատա հայրէթտէ գալաճագ տէրէճէտէ չօգ պուլունույօր, օնսուզ ատէմ վէ խուսուսա չօճուզ պուլմագ սայքի միւմքինսիզ տիր. զանն էտերիմ չու պիր իքի միսալ իւլէ անլերին չօգլուղունը անլատտա պիլիրիմ։ Պանգ ը 'Օսմանի մէ'մուրլարընտան պիրինէ (28-30 սինինտէ պիր էֆէնտի) վէրտիյիմ գուվվէթլիճէ սանթօնին վասըթասըյէ 40 տանէ, 7-8 սինինտէ պիր զա'իֆ զըղճըղազտան 60 թանէ, վէ 10-12 սինինտէ օլան պիր գըզա կէչէնէլերտէ չաղըրըլտըղըմտա չօճուգտա 40 տէրէճէ պիր հէրարէթ վէ սաղ թարաֆտա կէօքսիճէնտէ ֆէնա պիր աղրը վէ պիր տէ նէֆէս տարլըզը միւչահէտէ էյլէտիմ, իւլք պագըչտա հէրարէթին աղրը վէ նէֆէս տարլըզը զաթ իւր բիյէյի անտըրըյօր իտի. լաքին էյիճէ պիր մու'այյէնէտէն սօնրա գըզճըղազտա տախիլէն հիչ պիր 'արըզա պուլաճաատըղըմտան, սօղուլճան 'իլաճը վէրմէյի գարարլաչտըրըզ վէրտիմ, էրթէսի կիւնիւ փէտէրի կէլիպ խապէր վէրտի քի գըզտան 150 'ատէտ սօղուլճան տէօքիւլմիւչ, էրթէսի կիւնիւ 24 տանէ տահա, տահա էրթէսի կիւնիւ 30 թանէ տահա վէլհասըլ իքի իւչ կիւն իչինտէ գըզտան տէօքիւլէն սօղուլճանլարըն 'ատէտի 250յէ պալիզ օլտու։ Պունտան էվվել տօսթումա օլան տօգթօրլարտան պիրինէն պանա «Պագ, հէր նէրէտէ պիր աղրը, սէպէպիպ պիր հէրարէթ վէ սա"իրէ կէօրիւրսէն, սանթօնինի ունուտմա» տէտիյինէ չօգլուգ ինանմազ իտիմ, լաքին չիմտի ինանտըմ։ Պիր տէ գաւըն պաղըրսագլարտա հաչայըպ տա թէլ գուրտը տէնիլէն պիր գուրտ վար տըր քի, էրքէյի 4 միլիմէթր վէ տիչխի 10 միլիմէթր ուղունլըզընտա օլուպ՝ չօգ տէճ'ա ֆէնա սուրէթտէ բահաթսըզլըգլար հասըլ էտիյօր։

ՄԵՐԶԻՖՈՒՆԱՑ ԻՇԽԱՆԱՑ ՎԷ ԹԷՐԱԳԴՈՑ ՃԷՄՊԻՏԷԹԻ

Կէչէնքի մէքթուպըմտա զիքը օլունան իքի տէյրմէնին հարիգի վէ Մէրզիֆունն տախիլինտէ Իբրանոսեան վէ Շահպէնտէրեան տօնլուդ ֆապրիգալարը եանընտաքի պիր խանէյէ աթէչ իլգա էթմէք թէճրիպէսինտէն սօնրա պա'զը վագը'ալար զուհուր էյլէտի։

1. Մէզքիւր խանէյէ իքինճի տէֆ'ա օլարագ աթէչ գօմազա չալըշըլմըշ իսկ տէ, էվտէքիւէր ույանըդ օլտուդլարընտան պիր զարար հուսուլէ կէլմէմիշ։

2. Հիւքիւմէթ գօնաղը իթթիհալինտէ պիր Իսլամ գատընա թէ'արրուզ օլունմըշ։

3. Իսլամ մահալլէսինտէ տէ եինէ էհլի նամուս պիր գատընա թէ'արրուզ օլունմըշ։

4. Հիւքիւմէթ գօնաղընտան 2 տագիգէ էօթէտէ պիր թադըմ արազիլ կէճէ սա'աթ 2տէ էշրաֆտան պիր զաթըն մախտուումը իւզէրինէ հիւճումի իլէ օննու մուհիւիք սուրէթտէ եարալատըլար։

Պու նէվ' ահվալ ը միւ"էսսիֆէ հիւքիւմէթին վազիֆէսիզլիյինտէն իլէրի կէլտիյի մուհագագ տըր. չիւնքի եօգարըտա զիքըի սէպդաթ էտէն վուգուա'աթտան սօնրա թէլաշ իլէ հիւքիւմէթ գօնաղընա չիթտան օլտըգլարընտան գափուլար տա եարը աչըգ օլտուդու հալտէ իչէրիտէ տէրին ույդուչա տալմըշ օլան պիր փօլիս նէֆէրինտէն մա'տա հիչ պիր քիմսէյի պուլամամըշլար. փօլիս տախի գօրդուսընտան կիւճ հալ իլէ տըշարը չըգապիլմիշ։

Պունուն իւզէրինէ Մէրզիֆուն Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմ'իյէթի 'անասըր ը 'Օսմանիյէյի թէշքիլ էտէն Իսլամ, Էրմէնի, Րում, Փրօթէսթան էշրաֆ վէ միւ'թէպէրանընտան պիր հէյ'էթ տա'սիս էտիպ, չէհրին հիւքիւմէթթսիզլիյինի նազար ը ալից գաթա ալըպ, միլլէթ ի նէֆիպէ ի 'Օսմանիյէ նամընա զաֆլէթ ույդուսունտան ույանըպ պէլտէնին մուհաֆազասընա հիմմէթ էտիպ էթմէյէճէյի, վէ պունա միւթէտա"իր պա'զը սիւ"ալլարը հավի պիր մազպաթա թանզիմ էյլէտիլէր։ Պաչտա Միւֆթի էֆէնտի, սապգ 'Ադլիճէվազ գայմագամը, սապգ Տիյարպէքիր հաքիմի, Էրմէնի վէ Փրօթ. րուհանիլերի օլտըղը հալտէ, հէյ'էթ վագարլը վէ թէմքինլի պիր սուրէթտէ հիւքիւմէթ գօնաղընա միւրաճա'աթ էյլէտիլէր։

Գա'իմմագամ պէյ հազրէթլէրի միւթասարրըֆըն էքիտէն վէ միւքէրրըրէրէն վուգուա' պուլան էմրի իւզէրինէ զահմէթ իսթիյար պույուրարագ, Զէլթէք տէյրմէնլէրինին իհրագը մէս"էլէսինի թէգագիդ զըմնընտա Հավզա գա"իմմագամը իլէ միւշավէրէք իչիւն օրայա կիթթիյինտէն գա"իմմագամ վէքիլի Հաքիմ էֆ. հէյ'էթի քէմալ ը իհթիրամ իլէ գապուլ էյլէտի։

Օրատա մազպաթա գրա"աթ էտիլտիքտէն սօնրա՝ հէյ'էթ հիւքիւմէթին պու տէրէճէ վազիֆէչիքէնանէ մու'ամէլէսինտէն ֆիլհագիգէ պիր իտարէ ի հիւքիւմէթ վա՞ր մը եօգ մը սիւ"ալընը էյլէմիշ։ Էկէր փօլիս, զապթիյէ եօգսա՝ Միւֆթի էֆէնտիտէն պաչլայարագ հէյ'էթ ճիւմլէթէն սիլահ ալըպ վաթանըն մուհաֆազասընա հազըր վէ միւհէյյա օլտըղընը պէյան իլէ՝ պու գատար միւնասէպէթսիզլիյին էսպապ ը մուճիպէսինի սօրմուշ տըր։ Հաքիմ էֆէնտի ֆիլհագիգա հիւքիւմէթ վազիֆէսինտէ գուսուր էյլէտիյինի պիւի'թիրաֆ, 24 սա'աթտան պէրու հէր իչին իհթիզամա կիրտիյինի վէ արթըգ էօյլէ միւնասէպէթսիզլիքլէրէ գաթ'իյէն մէյտան վէրիլմէյէճէյինի թէ'մին էյլէտի։ Տէվրի իսթիպտատ թա'պիրլէրինի սարֆտա էհլիյէթ վէ մէհարէթ ի ֆէվգել'ատէսի օլան գա"իմմագամմզրզն եալտրզլը լագըրտրլարընը եուրթմայան հէյ'էթ Հաքիմ էֆ.նին քէլամլարընըն հագիգի պիր 'Օսմանլը սէօզիւ օլտըղընը թէսլիմ էտիպ, իթմինանը գալպ իլէ միւֆարագաթ էյլէտի։

Ֆիլվագը' օ կիւնէ գատար պէքճիլէրին պիւէ օղրամատըղը սօգագլարա զապթիյէ վէ 'ասքէր տէվրիյէսի օլարագ, պիր կէճէտէ պէչ տէֆ'ա գօլ կէզտիյինի' կէօզլէրինէ ույդու կիրմէչէն էհալիմիզ քիթի գափուլար վէ գափալը փէնճէրելէր արտընտան կէօրիւպ իչիթտիյինտէ, միւլէթին քէնտի իզէրինտէ նէզարէթ էյլէտիյինէ միւթմէ"ին օլարագ ույդուչա վարմըշ տըր։

Էվվելա Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմ'իյէթինէ, սանիյէն եօգարըտա մէզքիւր հէյ'էթ ի միւհիմմէյէմէյէ, վէ հաքիմ էֆէնտիյէ Մէրզիֆունըն 'ումում էհալիսի նամընա թէշէքքիւրլէր 'արզ իլէ, ճէմ'իյէթ վէ միլլէթ ի 'Օսմանիյէնին իլելէպեա վար օլմասընը Հագգտան թէմէննի էտէր իզ։

Զէլթէք տէյրմէնլէրի հարիգի մէս"էլէսինի թահարրիյէ կիտէն հէյ'էթ ֆիլհագըգա մէզքիւր տէյրմէնլէրին եանտըղընը թաատիգտէն մա'տա հիչ պիր չէյ եափամամըշ։ Զաթէն պիզ տէ օննու պիւիյօրուտուգ։

Րէսիֆ էֆբասը իւչ հաֆթա թա'լիմ օլունտուգտան սօնրա թէրիխս օլունտուլար։ Մէչրու-թիյէթ ի միւպարէքէտէն 'ասքէր գարտաչլարըմըզ տա հատտէն էֆզուն մէմնուն գալտըլար։ Տէվրի իսթիպտատտա 'ասքէրին տինինէ, իմանընա վէ 'ա"իչէսինէ սէպպ ու չէթմ իլէ մու'ամէլէ օլունուր-

քէն , չիմաի եավրուլարըմ , էվլատլարըմ թա՛պիր-
լերինտէն մա՛սա պիր չէյ իչիթմէտիլէր ։ Պագընըզ
՛ասքէրին պիրի նէ տէտի . «Տինէ իմանա սէօյմէ-
լերի վէ հայվան կիպի ՛ասքերի տէօյսիւքլէրինէ
էյի՛ մի էթսիլէր . ՛ինսանընա հի՛չ պիր չէյ էօյրէն-
մէյօրուսուդ , չիմաիքի իւչ հաֆթատա էօյրէնտի-
յիմիզի օլ վագըթ ալթը այսա էօյրէնմէյօրուսուդ ,
հէմ կիւզել թա՛լիմ էօյրէնտիք , զապիթլէրիմիզ իլէ
կէճէյի կիւնտիւզէ գաթտըդ չալըշըրդ . չիմաի տէ
իչիմիզէ կիտիյօր ըզ , Ալլահ Սուլթան Մէհէմմէտէ
վէ միլլէթէ ուզուն ՛էօմիւրլէր վէրսին ։»

Պիզ տէ էզճան ու տիլ «Ամին» տէրիզ ։

17 Մարտ 1910 Մէրզիֆուն ՄՈՒՀԻՊ Ի ՎԱԹԱՆ

ՎԷՖԱԹ

Պու տէֆ՛ա ղայպ էյլէտիյիմիզ կէնճ ասլէն Մար-
՛աչը 16 սիննինտէ Հայկազուն էֆէնտի Իւվէզեան
օլուպ , պիր գաչ այսան մէքթէպիմիզին ագատէմի
տա՛իրէսինտէ իթմամը միւտէթթ էյլէյճէք իտի ։

Հայկազուն էֆ. 1904տէ փէտէրինին վէֆա-
թընտան սօնրա , Թարսուսա կէլէրէք վէֆաթընա-
տէք մէքթէպէ տէվամ էյլէտի ։ Ֆագաթ հազըգ
քի քէնտի ճէհտ ու իգտամընըն միւքեաֆաթընա
նա՛իլ օլաճաղը պիր սըրատա , «Մէնհինէթիա»
թա՛պիր օլունան վախիմ պիր ՛իլէթլէ վուրուլտու ։
30 կիւն պէրտէվամ խայալ էտէմէտիյիմիզ միւ՛էլ-
լիմ աղրըլար իլէ միւթէ՛էզզի օլտուգտան սօնրա ,
մէքթէպ չակիրտանընըն նիչէ կէճէլէր սապահլարա
գատար պէքլէյիպ խըտմէթ էթմէլէրինէ , վէ քէն-
տի հէմչիրէսինին վէ Արամ էֆէնտինին եավապիլ-
տիքլէրի պիւճիւմլէ զայրաթ վէ թէտապիրէ բաղ-
մէն թէպտիլ ի ճամէ ի հայաթ էյլէտի ։ ՛Էօմրիւն
զէման ը չէպապէթինէ հէնուզ գատէմդէն օլան
օլ ղօնչէ ի նատիտէ սըֆաթընն , պու տէրէճէ էյլէմիլէ
վէֆաթը փէք ճիկէրսուզ իտի ։

Միւթէվէֆֆա Հայկազուն էֆէնտինին մէքթէպ-
տէ իմրար էյլէտիյի 4–5 սէնէլիք ՛էօմրիւ անըն Խրիս-
թիյան պիր ֆամիլեանընն փաքքիւրէ ի հավասընտա
փէրվէրտէ օլունմըշ պիր նէվճիվան օլտուգունը
իհսպար էտիյօր իտի ։ Սիմա ու իմասընտա պէչա-
չէթ , աֆվարընտա լէթաֆէթ , տիհանընտա իսէ
նէզաքէթ ու նէզաֆէթ հէր ան միւչահատէ էտիլ-
մէքտէ իտի ։ Տա՛իմա չէն վէ մէսրուր օլուպ ,
՛էօմրիւնիւն մէ՛յուս զէմանլարընտա պիւէ անըն
լէհճէսինտէն թէպէսիւմ էքսիք օլմամըշ տըր ,
պիւա չիւպհէ օլ մէսրուր սիմա քէնտի թէմիզ գալ-
պինին վէ ա՛լա սիրէթինին պէրրագ պիր այինէսի
իտի ։ Միւթէվէֆֆա ՛աճիպ պիր իւնսի թապի՛ա-
թա մալիք օլուպ , քիւչիւք պիր մա՛սումտան պիր
իխթիյարա վարընճայսատէք հէր քէս իւէ իւնսիյէթ
վէ ՛ալադա փէյտա էտէպիլիր իտի , պու էճլտէն
էօլիւմիւնտէ քէնտինի ճիտտէն սէվէն տօսթլար
իւէ իհաթա էտիլտի ։

Մէքթէպ ՛էօմրիւնտէ տա՛իմա միւթէ՛ , վա-
զիֆէչինաս վէ պասիրէթիլ օլուպ՝ թէրէննիւմ
վէ մուսթաֆայի օ տէրէճէ սէվէր իտի քի , տա-
հա օ սինինտէ 6 նէվ՛ ֆարգը չալընըրը կիւզէլճէ
չալապիլիր իտի ։ Քէնտինի լէրզան գըլան էյլէմլի
աղրըլար իչինտէն պիր տէֆ՛ա պիւէ իչթիքաա էյ-
լէմէյիպ , ճիւ՛իճէ բահաթ հիսս էյլէտիյի էսնա-
լարտա տուտաղլարընտան համա վէ թէսլիմիյէթ
քէլիմէլէրի իչտիհլիր իտի ։

Ս. Փալզ գօլէճի Թարսուս Հ. Պ.

՝ԱՑՆԹԱՊ ՓՐՕ· ԷՑԹԱՄԽԱՆԷՍԻՆԻՆ
1909 ՓԵՏՐ· 10ՏԱՆ 1910 ՓԵՏՐ· 10Ա ԳԱՏԱՐ
ՐԱՓՕՐԸ ՏԸՐ

Էյթամխանէնին մալիյէ րափօրընը պէրվէճճ ի
աթի պէյան էտէրիզ · Լ· ՝Օամ· 127.50տէն
Իրատ Ղրչ·

4,575.25	Ուխուվվէթ ա՛զալարընտան ալընան
3,550.62	Ֆլիխէլէրտէն վէ ֆէրալէրտէն կէլէն
3,785	Էյթամխանէնին միլքէլէրինտէն կէլէն
4,411	Խարիճի մէմլէքէթլէրտէն օլան ի՛անէլէր
3,322.50	Մէմլէքէթիմիզ տախիլինտէն կէլէն »
495.25	Սաթըլան էչէալարտան ալընան փարա
794.62	Սանտըգքեարըն իգրազ էյլէմիչ օլտըղը
21,034.75	

Մէսարիֆաթ

7,869.37	Մէ՛քիւլաթ, մէլպուսաթ վէ մահրուգաթ
2,930	Թա՛միրաթ վէ ինչա՛աթ իչիւն իչիւն
452	Եաթաղլար իչիւն
1,064.50	Մա՛աչաթըն թէ՛տիյէսի
1,692.62	Մէսարիֆաթ ը միւթէնէվվի՛է
7,026.25	Միւթէրաքիւմ պօրճլարըն թէ՛տիյէսինէ
21,034.75	

1909 սէնէսի էյթամխանէմիզ վէ ուխուվվէթի-
միզ իչիւն էֆէյի մէ՛յուս պիր սէնէ օլմուշ տըր ·
—Ա՛զամըզտան Մէնուչ խաթուն Քիւրքճեանըն վէ
Պարսամ աղա Նազարեանըն վէ Ծակոր աղա Սի-
մոնեանըն վէ էյթամխանէմիզճէ խըտմաթ ը քէ-
սիրէ վէ միւֆիտէսի սէպգաթ էյլէմիչ օլան միւհ-
թէրէմ տօսթումըզ Փրօֆ· Ս· Լեւոնեանըն վէֆա-
թը պիզլէրի միւքէտտէր էյլէմիչ տիր ։ Կիլիկիա գը-
թալարը եիւզիւնտէն իթթիհատըմըզ քիւիսէլէրի-

նին մատաի մու՛ավէնէթլէրինի կէչմիչ սէնէլէրտէ օլտըղը կիպի կէօնէնէմէմիչիզ տիր։ Ֆէզալիք էյթամխանէ արասընտա վէ ֆուրուն արգասընտա եափմագլըղը թատմիմ էյլէմիչ օլտըղըմըզ խանէյի ինչա էտէմէմիչիզ տիր։

Պա՛իս ի մէսէրրէթ օլան խուսուսաթըմըզ տա էքսիք օլմամըշ տըր։ Ալլահա չիւքրլէր օլսուն քի, կիլիկիայը գան վէ քիւլ իչինտէ պրագմըշ օլան «խարապիյէթ մէքրուհէսինին» տարպէսինատէն էյթամխանէմիզի վէ ուխուվվէթիմիզի հըզգ էյլէտի։ Սանիէն մէ՞մուլ վէ իման էտէրիզ քի, միսիոներ էֆ.լէրլէ եափմըշ օլտըղըմըզ իթթիֆագ մուճէպինճէ էյթամխանէմիզ քէնտի մագսէտ վէ իտէալընա զիյատէ խըտմէթ էտէպիլէճէյի կիպի, միւ՞էսէսէնին իսթիդպալը զիյատէ միւհէքքէմ թէմէլլէր իւզէրինէ վա՛զ էտիւմիչ օլույօր։ Սալիսէն 6 սէնէ մուդաատէմ էյթամխանէյի վէ անըն ումուրընը 600 լիրայը միւթէճավիզ պօրճ իլէ տէր՛իհտէ էյլէմիչ իքէն վէ կէչմիչ սէնէմիզ գահթ ու զալա սէնէսի օլմասընա բաղմէն էլեէվմ սայքի պօրճսըզ օլարագ վազիֆէմիզէ տէվամ էտիյօրըզ։

Պու միւնասէպէթլէ էյթամխանէմիզի խուսուսի օլարագ զիքր էյլէմիչ օլան Ծովհ. էֆ. Թէլֆէեանա, Տօգ. Միքայէլ էֆ. Ճակոբեանա, Միքայէլ էֆ. Փամուգճեանա, Գահիրէ, Հալէպ, Արապքիր, վէ էյպէզ Փրօթ. քիւհսէլէրինէ վէ սա՛իր համիյէթմէնտան էֆ.լէրէ սամիմի թէչէքքիւրիւմիզի պէյան էտէրիզ։

Միսիոներ էֆ.լէրլէ կէչմիչ օլտըղըմըզ պիր ի՛թթիլաֆ նէթիճէսի օլմագ իւզրէ, էյթամխանէմիզ իտարէսինտէ չու թա՛տիւաթը եափմըշըզ։ Միսիոներ էֆ.լէր Կիլիկիա գըթաալարընըն նէթիճէսի օլան եէթիմլէրտէն 100—150 գատար ճէմ՛ էտէրէք, պիզիմ մէվճուտ եէթիմլէր իլէ պէրապէր, սագըզի վէ սօնկրաքի եէթիմլէրի միսիոներ էֆէնտիլէրլէ միւթէթէհիտէն փէրվէրտէ էթմէքտէ տիրլէր։

Էյթամխանէմիզին ճիւմլէ տօսթլարընա վէ քիւհսէլէրիմիզէ իսթիար էյլէմէք իսթէրիզ քի, հէր նէ գատար սէնէլէրտէն պէրու միւթէրաքիմ պօրճընըզը քէամիլէն թէսվիյէ էյլէմիչ իսէք տէ, միսիոներ էֆ.լէրլէ մուդաավէլէմիզէ տէվամ վէ էյթամխանէմիզին աթիսինի միւհէքքէմ թէմէլլէր իւզէրինէ վազ՛ էտէպիլմէքլիյիմիզ իչին քիւհսէ վէ տօսթլարընը մու՛ավէնէթի ի նագտիյէլէրինէ իհթիյաճընըզը պագը տըր։

Ի՛անէլէրիլէ պիզի զիքր էյլէմէք իսթէյէն տօսթլարտան թէմէննի էտէրիզ քի, ի՛անէլէրինի Ա.Ե. պաբէթ իտարէխանէսի եափօտ Ա.ֆնթապտա Պատ. Ճակոբ Պիւլպիւլեան մա՛րիֆէթիյլէ իրսալ էյլէսինլէր։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՐՁԱՒԵԼԵԱՆ

Ա.ֆնթապ 18 Մարտ 1910

ՅՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՑԱՍԻՑԷ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Մէպ՛ուսանըն 65ինճի չրխիմ՛ը. Իչպու իթթիմա՛տա էմլաք վէ մուսադգաճաթ դանուն լայիհասընըն միւզաքէրաթընա տէվամ օլունտու։ 20, 30, 31, 22նճի մատտէլէրին միւզաքէրէսի քեաֆի կէօրիւլմիւ։ 33նճիւ մատտէյէ «պիլա մա՛զէրէթի մէշրու՛ա» գայրը 'իլավէ էտիլիպ, 34, 35, 38 վէ 39նճը մատտէլէր գապուլ վէ 36, 37նճի մատտէլէր էնճիւմէնէ հէվալէ էտիլտի։ — Սաաթա՛զամ փայա մէպ՛ուս ԼուԹֆի Ֆիքրի պէյին իտարէ ի 'էօրֆիյէ հագդընտաքի իսթիզահընա ճէվապ վէրմէք իւզրէ կէլմիչ օլտըղընտան, իսթիզահա պէտ՛ օլունմըշ տըր։ Պիր չօգ միւզաքէրաթ վէ միւնագաչաթտան սօնրա, իսթիզահընը էքսէրիյէթլէ ճիւմ՛ա էրթէսի կիւնիւնէ թէ՛խիրինէ գարար վէրիլմիչ տիր։ — Սօնրա հէնի Իտարէ ի Մախսուսէ վափօր չիրքէթի մուդավէլէնամէսինին թէ՛ահհիւտ ի մալիյի չամիլ դըսմընըն միւզաքէրէսինէ պաչլանմըշ, վէ պու մէս՛էլէյէ տա՛իր տախի պիր խայը միւզաքէրաթ վէ միւնագաչաթ ճէրէյան էթմիչ, վէ 'ազըպէթ մէպ՛ուսանտան Ֆէրիտ պէյ՝ «Շիրքէթ նէ պուրատա նէ տէ Լօնտրատա սէհիմ սաթամամըշ տըր։ Պուրատաքի 350 պին լիրա իլէ չիրքէթի թէ՛սիս էթմէքէ իսթէյօր։ Պինա՛էն՛ալէյհ հէման միւթէխասսիս պիր էնճիւմէն թէչքիլ էտիլմէլի,» տէմիչ տիր։ Պունընն իւզէրինէ մէզքիւր լայիհանըն միւզաքէրէսի թէ՛խիր էտիլէրէք, թէքրար էնճիւմէնէ հէվալէսինէ էքսէրիյէթլէ գարար վէրիլմիչ տիր։ — Մէճլիսին 66նճը իթթիմա՛ընտա իմթիյազաթ գանուընընըն միւզաքէրէսինէ պաչլանմըշ տըր։ Մազպաթա մուհարրիրի Նէճիպ Տրակա պէյ՝ իմթիյազաթըն մէնաֆի՛ ի իգթիսաատիյէ ի մէճլէքէթէ տէրճէ ի թէ՛սիրաթը, իմթիյազաթըն ագսամը վէ նէ սուրէթլէ վէրիլճէյի իմթիյազաթըն ագսամ ը սա՛իրէսի վէ գուվվէ ի իճրա՛իյէնին նէ կիպի իմթիյազաթը ի՛ռատտա սէլահիյէթտար օլապիլճէյի հագդընտա թաֆսիլաթ վէրտի։ Պա՛տէհու գանունընըն հէյ՛էթ ի 'ումումիյէսի հագդընտա մէպ՛ուսիյն ի քիրամ թարաֆընտան ի՛թթիրազաթ վէ միւթալա՛աթ տէրմիյան էտիլտի։ Պա՛տէհու մէպ՛ուսլար իմթիյազ ալամատգլարը կիպի, իմթիյազ իչէրինտէ 'ալագատար տախի օլամազլար, սուրէթլինտէ պիր թագրիր վէրիլմիչ վէ արայա միւրաճա՛աթ օլունարագ պու թագրիրին լայիհա էնճիւմէնինէ հէվալէսի վէ իմթիյազաթ գանունընընըն սէրլէվհասը հիւքմիմէթին թէքմիլի վէճհիլ օլմագ իւզրէ, հէյ՛էթ ի 'ումումիյէսինէ մէպ՛ուսլարընըն իսթիզահընա ճէվապ վէրմէք իւզրէ կէլմիչ օլտըղընտան, իսթիզահա պէտ՛ օլունմըշ տըր։ Պիր չօգ միւզաքէրաթ վէ միւնագաչաթտան սօնրա, իսթիզահընը էքսէրիյէթլէ ճիւմ՛ա էրթէսի կիւնիւնէ թէ՛խիրինէ գարար վէրիլմիչ տիր։ — Սօնրա հէնի Իտարէ ի Մախսուսէ վափօր չիրքէթի մուդավէլէնամէսինին թէ՛ահհիւտ ի մալիյի չամիլ դըսմընըն միւզաքէրէսինէ պաչլանմըշ, վէ պու մէս՛էլէյէ տա՛իր տախի պիր խայը միւզաքէրաթ վէ միւնագաչաթ ճէրէյան էթմիչ, վէ 'ազըպէթ մէպ՛ուսանտան Ֆէրիտ պէյ՝ «Շիրքէթ նէ պուրատա նէ տէ Լօնտրատա սէհիմ սաթամամըշ տըր։ Պուրատաքի 350 պին լիրա իլէ չիրքէթի թէ՛սիս էթմէքէ իսթէյօր։ Պինա՛էն՛ալէյհ հէման միւթէխասսիս պիր էնճիւմէն թէչքիլ էտիլմէլի,» տէմիչ տիր։ Պունընն իւզէրինէ մէզքիւր լայիհանըն միւզաքէրէսի թէ՛խիր էտիլէրէք, թէքրար էնճիւմէնէ հէվալէսինէ էքսէրիյէթլէ գարար վէրիլմիչ տիր։ — Մէճլիսին 66նճը իթթիմա՛ընտա իմթիյազաթ գանունընընըն միւզաքէրէսինէ պաչլանմըշ տըր։ Մազպաթա մուհարրիրի Նէճիպ Տրակա պէյ՝ իմթիյազաթըն մէնաֆի՛ ի իգթիսաատիյէ ի մէճլէքէթէ տէրճէ ի թէ՛սիրաթը, իմթիյազաթըն ագսամը վէ նէ սուրէթլէ վէրիլճէյի իմթիյազաթըն ագսամ ը սա՛իրէսի վէ գուվվէ ի իճրա՛իյէնին նէ կիպի իմթիյազաթը ի՛ռատտա սէլահիյէթտար օլապիլճէյի հագդընտա թաֆսիլաթ վէրտի։ Պա՛տէհու գանունընըն հէյ՛էթ ի 'ումումիյէսի հագդընտա մէպ՛ուսիյն ի քիրամ թարաֆընտան ի՛թթիրազաթ վէ միւթալա՛աթ տէրմիյան էտիլտի։ Պա՛տէհու մէպ՛ուսլար իմթիյազ ալամատգլարը կիպի, իմթիյազ իչէրինտէ 'ալագատար տախի օլամազլար, սուրէթլինտէ պիր թագրիր վէրիլմիչ վէ արայա միւրաճա՛աթ օլունարագ պու թագրիրին լայիհա էնճիւմէնինէ հէվալէսի վէ իմթիյազաթ գանունընընըն սէրլէվհասը հիւքմիմէթին թէքմիլի վէճհիլ օլմագ իւզրէ, հէյ՛էթ ի 'ումու-

մումիչեսի գապուլ օլունմըշ վէ մատտէ պէ մատտէ միւզաքերէսինէ պաչլանմըշ տըր։ Նէճէ ֆապէ. Ուսմուր ը նաֆի'այա միւթէ'ալիգ իմթիյազաթտան ա-թիտէ պէյան օլունանլար պիր գանուն ը մախսուս իւէ ի'թա օլունաճագ տըր. Էվվէլա — Հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, տէվվէթճէ հալէն վէ ա-թիյէն էմվալ ու էմլաք ը 'ուսմուսմիչէնին սարֆ ու թախսիսի միւսթէլգէմ թէ'ահհիւտաթը միւթէզամմին օլանլար. Սանիչէն — Պիւտճէյէ տախիլ պիր խըտմէթ ի 'ուսմուսմիչէյէ թէ'ալիւգ էտէնլէր. Սալիսէն — Իչպու գանունտա թասրիհ օլունան մուա-'ֆիչյաթտան զայր ի մու'աֆիչյաթը միւհթէվի պուլունանլար տըր։ Պու գապիլ գանունլար մէպ'ուսան վէ ա'ևանըն միւզաքերէ ի 'ուսմուսմիչէսի էանասընտա մէրպուէթ ը մուգավէլաթ վէ էվրագ ը միւթէֆէրրի'ասըյէ պէրապէր, պիթթէֆագիգ պիր գարար իւէ գապուլ վէ եա էսպապ ը մուճիպէ սէրտիչէ րէտտ օլունուր։ Պիր գաչ մէպ'ուս պսէ մատտէ-տէ պիր թագըմ թա'տիլաթ իճրասընը թէքլիֆ էյլէմիչէր, վէ պիր չօգ միւնագաչաթ ճէրէյանընտան սօնրա, մատտէնին էնճիւմէնէ ի'տաէսինէ գարար վէրիւմիչ տիր։ —Մէ"մուրիյն ի հիւքիւմէթին կիւնտէ Ղէր սա'աթ իֆա ի վէզա'իֆէ իգտամ էթմէյէ-րի վէ միւտավէմէթ էթմէյէնլէրին տիւչար ը միւճազաթ օլմալարը խուսուսլարընըն գանունա րապթը հագգընտաքի թագրիր իւզէրինէ պու մէս"էլէ գուվվէ ի իճրա"իյէյէ 'ա"իտ օլարզընտան, րէտտինէ գարար վէրիւմիչ տիր։ —Աքքէա մէպ'ուսընըն հէյ-"էթ ի իթհամիյէնին լազվը հագգընտա մուգատտէ-մա վէրմիչ օլտըղը թագրիր իւզէրինէ պիր չօգ միւնագաչաթ ճէրէյան էթտիքատէն ասնրա, մազպաթանըն հիւքիւմէթէ թէվտի'ինէ գարար վէրիլէրէք միւզաքերաթա նիհայէթ վէրիւմիչ տիր։ — Մէճլիսին 67նճի իճթիմա'ընտա Սէտարէթին տամըզդ թիֆթիք քէչիլէրինին մէն'ի իսրաճը հագգընտաքի թէզքէրէսի օգունուզ Զըրա'աթ էնճիւմէնինէ հէվալէ օլունմըշ տըր։ — Էօքսիւզլէր հագգընըն մուհաֆազասը իչիւն էմվալը էյթամ նիզամնամէսինին թա'տիլ էտիլէն 12նճի մատտէսի 'Ամալիյէ էնճիւմէնինէ հէվալէ օլունտը։ — Պաղտատ վէ Պասրա տախիլինտէ Զրա'աթ պանգասը չու'պէլէրի թէ"սիսի իչիւն սէտարէթին թէզքէրէսի Գավանիյն ի Մալիյէ էնճիւմէնինէ հէվալէ օլունտու։ — Հէյ'էթ ի իթհամիյէնին լազվը [թագրիրի թէտգիգ էտիլտի, վէ ճէրէյան էտէն միւնագաչաթ վէ միւզաքերաթ նէթիճէսինտէ մէզքիւր թագրիր 'Ամալիյէ նազարէթինէ հէվալէ օլունտու։ — Սէլանիք Սօսիալ Տէմօգրաթ ֆըրգասընըն պէյանննամէսինէ 'ա"իտ օլուպ, Լա"իհա էնճիւմէնինտէն կէլէն պիր թագրիր օգունտըգտա, պա'զը մէպ'ուսլար պուընըն Լա"իհա էնճիւմէնինէ նասըլ կիթտիյինի սիւ"ալ էթմիչլէր, վէ կիւրիւլթիւ վէ միւնագաչաթ նէթիճէսինտէ քէյֆիյէթին րէտտինէ գարար վէրիլտի։

Մէ-ըէնէվվէ'է։ Սըրպիսթան գրալը Փէթրօ հազրէթլէրինի համիլ օլան թրէն Փագար կիւնիւ էօյլէյինտէ Սիրքէճի սթասիօնընա միւվասէլէթ էթմիչ տիր։ Զաթ ը Շահանէ վէլիահտ վէ մա'իյէթի սէնիյէլէրի իւէ թէրէնէ եագլաչընճա, Գրալ մա'իյէթլէրիյէ թրէնտէն էնիպ հիւքմտարլար պիրինի սէլամլամըչլար վէ Զաթ ը Շահանէ գրալընն էլլէրինի սըգմըշ։ Պա'տէհու Զաթ ը Շահանէ իւէ գրալ վէ վէլի'ահտ չատըրա կիրմիչլէր։ Գրալընն մա'իյէթի գրալ թարաֆընտան Զաթ ը Շահանէյէ թագտիմ օլունմըշլար, վէ Զաթ ը Շահանէ տախի վէլի'ահտը վէ վիւքէլայը ֆիխամը վէ մապէյն էրքեանընը գրալա թագտիմ էթմիչլէր տիր։ Րէսմի թագտիմտէն սօնրա Զաթ ը Շահանէ միւսաֆիրլէր իւէ Սէոյէ-ոլը- վափօրընա պինմիչլէր։ Վափօր Տօլմա Պաղչէ սէրայընա վասըլ օլունճա Զաթ ը Շահանէ վէ գրալ սէրայա 'ազիմէթ վէ պիր ազ իսթիրահաթ էթմիչլէր։ Պիր ազ սօնրա Զաթ ը Շահանէ իւէ գրալ 4 աթլը սալթանաթ արապասընա րաքիպէն Եըլտըզ սէրայընա 'ազիմէթ էթմիչլէր տիր։ Պա'տէհու Զաթ ը Շահանէ Գրալա վէտա' էտէրէք սէրայ ը հիւմայունլարընա 'ավաէթ էթմիչլէր տիր։ Ագշամլայըն սէրայ ը հիւմայունտա Գրալա իքրամէն պիր զիյաֆէթ չէքիւմիչ տիր։ Զաթ ը Շահանէ Գրալա խանէպան ը Սլ ը 'Օսման նիչանընը վէրտիյի կիպի, Գրալ թարաֆընտան տախի Զաթ ը Շահանէյէ էֆէնտալ Գապա Տօրմէվէչ նիչանը վէ վէլի'ահտ Եուսուֆ 'Իզզէտտին էֆէնտիյէ տախի մէզքիւր նիչանըն կրան գօրտօնը հէտիյէ էտիլմիչ տիր, Փագար էրթէսի կիւնիւ գրալ Փէթրօ հազրէթլէրի Ֆէնէրտէքի Րում Փաթրիգխանէ քիլիսէսինէ 'ազիմէթ էթմիչ, վէ օրատա Փաթրիգ էֆէնտի իւէ մէճլիս ա'զալարը թարաֆընտան իսթիգպալ էտիլմիչ տիր։ Պիր միւտտէթ Փաթրիգ էֆէնտի իւէ կէօրիւշտիւքտէն սօնրա օրատան մէքթէպ ի Հարպիյէյէ 'ազիմէթ էթմիչլէր, վէ օրատա տախի մազհար ը ի'զազ օլտըգտան սօնրա օրատան տա'իրէ ի մախսուսէլէրինէ 'ավաէթ էյլէմիչլէր տիր։ Օ կիւն Զաթ ը Շահանէ Սըրպ րէ"իսի վիւքէլասը Մ. Փասիճէ մուրասսա' Մէճէլէ, Սըրպ Խարիճիյէ նազըրընա մուրասսա' 'Օսմանէ վէ սա'իր մա'իյէթի գրալիյէ տախի մուխթէլիֆ բրիթպէլէրտէն նիչանլար վէրմիչ տիր։ Սալը կիւնիւ հուրրիյէթ ի էպէտիյէ թէվէսսիւտ միւքէմմէլ պիր րէսմի կէչիտ իճրա էտիլմիչ տիր։ Եէվմի մէզքիւրտէ վիւքէլա ի

ֆիլամ վէ էքեապիը ի տէվլէթտէն պա'զըլարը , վէ Բուլ Փաթրիդ հազրէթլէրի մէրասիմ քէօչքիւնտէ դրալ ը միւշարիւէյի զիյարէթ էթմիշլէր տիր։ Զարչէնպիհ կիւնիւ դրալ հազրէթլէրի Սատրա'զամ վէ Խարիճիյէ նազըրլարը փաչա հազրէթլէրինին գօնագլարընը զիյարէթ էթմիշլէր տիր ։ Քէզալիք եէվմ ի մէզքիւրտէ սիւֆէրայը վէ մէպ'ուսան մէճլիսինի տախի զիյարէթ էյլէմիշլէր տիր ։ Դրալ հազրէթլէրի Բուլ Փաթրիդինէ քէնտի զէման ը գրալիյէթինտէ իհտաա օլունան ձօրճէվիչ նիչանընընն կրան գօրտօնընը իհտաա էյլէտիքլերի կիպի՝ խաթթ ը տէթլէրի իւէ միւմզա պիր գըթ'ա ֆօթօկրաֆլարընը տա ի'թա էթմիշլէր տիր ։ — Իփէքտէ նաչար նամ չախս Իփէք մուխաասարրըֆը վէ գօմանտանը Հագը պէյի եարալամըշ վէ պինպաչը Րիւշտի պէյի գաթլ էթմիշ օլտըղընտան իտարէ ի 'էօրֆիյէ ի'լան օլունուպ տիվան ը հարպ թէչքիլ էտիլմիշ տիր ։ — Պաապատան վարիա օլան խուսուսի պիր թէլէկրաֆա նազարէն , Իպնի Սու'ուտ իւէ միւպարէք էլ Սապահ վէ Սա'ատուն փաչա ճէմա'աթլարը արասընտա Նէճատ ճիվարընտա չիտտէթիւ պիր միւսաատէմէ վուգու'ա կէլէրէք , հէր իքի թարաֆտան պիր չօգ քիչի գաթլ օլունմըշ տըր ։ — Բուլմա «Նեօլըչը Անթօլէօ» ղազէթասը Բուլ 'ասքէրլէր հագդընտա եանլըշ մա'լիւմաթ եազտըղընտան Տիվան ը Հարպ ը 'էօրֆիյէ 50 լիրա ճէզա ի նագտիյէ մահքիւմ օլմուշ տըր ։ — Ղազէթալարտա օգունտըղընա կէօրէ , Զաթ ը Շահանէնին Իզմիտէ սէյեահաթլարը մէս'էլէսի թէ'էյիւա էթմէքտէ տիր ։ Պու սէյեահաթըն Ապրիլ 25է տօղրու իճրա էտիլէճէյի սէօյլէնիյօր ։ Զաթ ը Շահանէ սօնրա տախի Գօնեայա գատար պիր սէյեահաթ իճրա էտէճէք վէ սէյեահաթը 3 կիւն տէվամ էտէճէք տիր ։ — Փրիչթինատա էհալի թարաֆընտան պիր միթինկ թէրթիպ էտիլմիշ իտի ։ Միթինկ րուսումը էմիրիյէնին 'ատէմ ի թէսվիյէսի իչիւն հիւքիւմէթի փրօթէսթօ էթմէքը իւզրէ 'ագտ էտիլմիշ , վէ պունա իչթիրաք էտէնլեր միւսելլահ պուլունմըշ իտի ։ Գանունա մուղայիր օլան իչպու միթինկին մէն'ինէ թէչէպիւս էտիլտիյի սըրատա էհալի ի միւսալլահա թարաֆընտան 'ասաքիր իւզերինէ աթէչ էտիլմիշ , վէ մուգապէլէ էտիլմէսիյէ պիր միւսաատէմէ վուգու' պուլմըշ , վէ նէթիճէ ի միւսաատէմէյէ տա'իր թաֆսիլաթ ալընամամըշ իսէ տէ , պա'տէմա պու կիպի հատիսաթ վուգու'ընա մէյտան գալմամագ իւզրէ , հիւքիւմէթճէ օ թարաֆլարա 34 թապուր'ասքէր սեվգինէգարար վէրիլմիշ տիր ։ — Հիճազ տէմիր եօլընըն 325 սէնէսի իշլէթմէ հասըլաթը սէնէ ի սապըգընա նիսպէթէն 40 քիւսիւր պին լիրա ֆազլասըյլէ 170 պին լիրայա բէսիտէ օլմուշ տըր ։ — Կէչէն հաֆթա հուտուտա պօյունտա Պուլկարլար իլէ 'ասաքիր ի 'Օսմանիյէ արասընտա իքի միւսաատէմէ վուգու' պուլարագ թարաֆէյնտէն թա'էին օլունան զապիթան գօմիսիօնընընն նէթիճէ ի թահգիգաթընտան պիր միւսաատէմէտէ 'Օսմանլըլարտան պիր չէհիտ 2 մէճրուհ վէ տիկէր պիր միւսաատէմէտէ տախի պիր նէֆէր չէհիտ օլմուշ իտիյի անլաշըլմըշ տըր ։ — Թահխիրաթճաա օգունտըղընա կէօրէ , Ֆրանսա վէ Իթալիա թէպա'ասընտան պա'զը քիմսէյէրին հիւքիւմէթի ի 'Օսմանիյէտէն զարար ու զիյան նամըյլէ թալեպ էթմէքտէ օլտըղլարը մէպլաղլարտան տօլայը հասըլ օլան իխթիլաֆընն լահէյ հաքքմ հէյ'էթինէ հէվալէսինէ տա'իր Ֆրանսա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլերի թարաֆընտան վուգու' պուլան թէքզիֆին հիւքիւմէթի ի 'Օսմանիյէճէ գապուլը թագտիրինտէ անլէրին տէ կէօմրիւք բէսմի զամմիյաթընա բազի օլաճագլարը խապէր ալընմըշ տըր։ Պապ ը 'Ալի պու պապտէ հէնուզ թէրէտտիւտ էթմէքտէ տիր ։

Ինճ. ճէմ. Ղազէթամըզ միւ'էլլիֆլէրինտէն Տր. Պարնըմ պու տէֆ'ա Սապանճայը զիյարէթինէ Տ. Դաւիթին տա'վէթի իւզերինէ քիւհէյէ կիտիպ ա յին ի բուհանիտէ հազըր պուլունտըգտան սօնրա պա տա'վէթ ի մահսուսէ ճէմա'աթա խիթապէն պիր վա'զ իրատ էթմիշ տիր ։ — Թիւրքճէ Ասպօքէրին Ինճի Նօմէրօսընտան պիղէ եէթեր գատար կէլմիշ տիր , ֆագաթ 4 , 5 , 6 , 9 նօմէրօլը նուսխալէրինին մէվճուտը գալմատըղընտան, պու նուսխալէրին պիղէ կէօնտէրիլմիշլերի մէրճու տըր ։ — Ինկիլիզ մի'մար ը չէհիր Մր. Պըրնէս վէֆաթ էտէրէք կիրակի կիւնիւ Հայտար փաչատա քեա'ին Ինկիլիզ գապրիսթանընտա տէֆին էտիլմիշ տիր ։

Էքս. ճէմ. Կէչէն Ճիւմ'ա կիւնիւ ին'իգատ էտին Ազգ. Ժողովտա քիւհսէյէրտէ միթինկլեր 'ագտը մէս'էլէսի պէօյիւք պիր կիւրիւլթիւ հուսուսինէ սէպէպ օլմուշ վէ մէճլիս պիրա նէթիճէ տաղըլմըշ տըր ։ Իչպու իճթիմա'տա վուգու' պուլան հալլերտէն տօլայը Ատենապետ 'Ա.Էմինան պէյ իւէ Քաղ. Ժողով Ատենապետի Ազարեան էֆ. խթի'ֆալարընը Փաթրիդ Սրբազանա կէօնտէրմիշլէր տիր ։ — Կէչէն Փազար կիւնիւ Իւսկիւտար Ս. Կարապետ քիւհսէսինտէ միթինկ 'ագտ էթմէք իւզրէ միւրաճա'աթ վուգու' պուլմուշ իսէ տէ , Թաղականլար քիւհսէնին գափուսընը աչմամըշ օլտըգլարընտան , պա'զը ֆըրգալարըն ա'զալարը չաղըրմըշլար' պաղըրմըշլար վէ քիւչիւք պիր չօճուգ պուլունուպ փէնճէրէտէն իչէրի աթարագ գափուլը աչտըրմըշլար

—Կիլիկիա էյթամխանէլերի իչիւն Տէրիսա'ատէթին մուխթէլիֆ սէմթլերինտէ թէչքիլ օլունան հէյ'էթլեր ի'անէ ճէմ' էթմէքտէ օլտըղլարընտան հիւքիւմէթ պուննա մուհալէֆէթ էյլէմէքտէ իսի Փաթրիգխանէ պու էյթամխանէ հէյ'էթլերինին մուվազդաթէն թէչքիլ օլունտըղլարընը վէ քէնտինին թահթ ը էմրինտէ պուլունտըղընը իզահ էտէրէք ի'անէ իչինէ միւտախէլէ օլունմամասը իչիւն հէյ'էթ ի զապթիայա էմր վէրիլմէսինի թալէպ վէ իսթիտա'ա էթմիչ իտի։ Պու քէրրէ Տախիլիյէ նազարէթինտէն Փաթրիգ խանէյէ կէօնտէրիլէն պիր թէզքէրէտէ էյթամխանէ հէյ'էթինին ճէմ'իյէթլեր նիզամնամէսինէ թապի' օլմասը իչ'ար օլունմըշ տըր։ — Ատանատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Տէօրթ Եօլտա 2,000 քիչի աճըղտան թէլէֆ օլմազ թէհլիքէսինտէ պուլունուէօրլար։ — Ատանա վալիսինին թէվասսութը իւզէրինէ հիւքիւմէթ Զէյթուն մէրկասասը Վաղարչակ Վ.ին թէքրար մահալ ը մէ"մուրիյէթինէ 'ավտէթինէ միւսա'ատէ էթմիչ տիր։ — Աֆիոնէվ տիվան ը հարպ դարարը իլէ պիլա միւտաէթ թա'թիլ էտիլմիչ տիր։ — Ատանա հարիգզատէկանընընէն զարար ու զիյանընը վէ 'ալէլ խուսուս քիլիսէ 'ազարաթընէն պէտէլինի ալմազ իւզրէ Կիլիկիա Ս. Կաթողիկոսը Իւնիօն գումփանիասը 'ալէյհինտէ իգամէ ի տա'վա էթմիչ օլուպ, վէքիլէրի մա'րիֆէթիյլէ լազըմ կէլէն միւտաֆա'ա վուգու' պուլմուշ վէ պու տէֆ'ա մահքէմէ Սբ. Կաթողիկոս լէհինտէ զարար վէրմիչ տիր։ Գումփանիանընէն վէրէճէյի թազմինաթըն մրգտարը մահքէմէ Թարաֆընտան Թարաֆէյնէ 15 կիւն սօնրա թէպլիղ օլունաճագ տըր։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

—·—

Ինկլլնէրը։ Կէլէճէք պիր գաչ կիւնիւն մու'ամէլաթը իհթիմալ քի հիւքիւմէթին մէվզը'ի իւզէրինտէ մուհիմմ բէ"սիր իճրա էտէճէք տիր։ Պաչ վէքիլ Մր. Էսգուիթ՝ ասլզատէկեան մէճլիսինէ տա"իր վէ կէչէն սէնէ ասլզատէկեան մէճլիսի Թարաֆընտան րէյտ էտիլմիչ օլուպ տա պու սէնիվ հիւքիւմէթին կինէ մէճլիսէ թաղտիմ էտէճէյի պիւտճէ լայիհասընա տա"իր ճէրէյան էտէճէք միւզաքէրաթընէն թահտիտա էտիլճէյինի մէճլիսէ թէպլիղ էթմիչ տիր։ Հիւքիւմէթ ասլզատէկեան մէճլիսինին հագդ ու սէլահիյէթլերինին թահտիտինէ տա"իր օլան թէքլիֆլերին թէհդիդ ու միւզաքէրէսինէ 3 կիւնիւնէ պիր միւտաէթ թա'եին էթմիչ տիր։ Մէզքիւր պէչ կիւնիւնէ միւտաէթտէն սօնրա հիւքիւմէթին թէքլիֆլերի արայա վազ' էտիլէրէք, նա գապուլ նա տա րէտա էտիլճէճքլէր տիր։ Պա'տէհու պիւտճէյէ նէին տախի թէհդիդ ու միւզաքէրէսինէ պիր գաչ կիւն վաղըթ վէրիլտիքտէն սօնրա, օ տախի մէճլիսին րէյինէ վազ' էտիլէճէք տիր։ Հիւքիւմէթ ի հազըրէ միւ'էսսիր սուրէթտէ իտարէ ի ումուր էտէճէք տէրէճէտէ գուվվէթլի օլմատըղընտան, հէնիտէն պիր ինթիխապաթ ը 'ումումիյէ իճրա օլունաճաղընա տա"իր 'ումումի պիր ֆիքր ճարի տիր։ Լօնտրատան Ապրիլ 4 Թարիխիյլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Մէպ'ուսան մէճլիսի չէտիտ պիր միւնագաչատան սօնրա, 251 րէյէ գարչը 357 րէյ իլէ ֆըրգա ի մուխալիֆէնին թէքլիֆինի րէտտ վէ պաչ վէքիլին թէքլիֆինի գապուլ էթմիչ տիր։

Մ. Ա.ԷՆԴ. Մ. Ա.մէրիգանըն էն 'ալի մահքէմէսի ա'զասընտան վէ մէմլէքէթին էն մուգթէտիր բիճալընտան պիրիսի օլան Տէյվիտ Շ. Գրիւր կէչէն հաֆթա Սալը կիւնիւ վէֆաթ էթմիչ տիր։ Միւթէվէֆֆա ի միչարիւէյհ փէտէրինին գըսա պիր միւտաէթ Թիւրքիատա միսիոներլիք էթմիյի էնասատէ Թիւրքիատա տօղմուչ վէ հէմչիրէլէրինտէն պիրիսի պիր գաչ սէնէ Թարսուստա մու'ալլիմլիք էթմիչ օլտըղը կիպի, պիրատէղզատէլէրինտէն պիրիսի տախի Սիվաստա մու'ալլիմլիք էթմիչ տիր։

Եոհան. Մարտ 30տա Գրալ Եօրկի կէչէն հաֆթա զիքր էթտիյիմիզ վէճհլէ մէպ'ուսան մէճլիսինտէ մէճլիս ի միւլի ի 'ումումինին իճթիմա'ընը միւթէզամմին էմրնամէ ի գրալիյի օգունմըշ, վէ օլ մէճլիսին իչինին Գանունը Էսասինին զայր ի էսասի ֆըգրալարընը Թա'տիլ վէ Թասհիհ էթմէք օլաճաղընը պէյան էթմիչ տիր։ Գրալ ը միւշարիւէյհին միւֆաարագաթընտան սօնրա, պաչ վէքիլ Մ. Տրակումիս մէպ'ուսանա խիթապէն գըսա պիր նուրթգ իրատ էտիպ, մէպ'ուսան մէճլիսինին հիւքիւմէթ հագդընտա միւթթէֆիդէն կէօսթէրտիքլէրի իւմմու ի'թիմատ սայէսինտէ միւսալէհա իչի պաչա չըգարըլմըշ օլտըղընը պէյան էթմիչ տիր։ Կէրչի մէպ'ուսան մէճլիսի րէսմէն տաղրտըլմամըշ իսէ տէ, պու անըն տէվրէ ի իճթիմա'իյէսինին սօնուտըր, վէ Թայդըն մուխապիրի մէզքիւր մէճլիսէ տա"իր չէօյլէ տէյօր. «Փէք ազ մէպ'ուսան մէճլիսլերի պու տէֆ'ա տաղրլան մէպ'ուսան մէճլիսի գատար ֆուրթունալը զէմանլար կէչիրմիչ, վէ պու գատար քիւչիւքլիքլերէ օդրամըշ տըր։ Լաքին անընն սուլհիփէրվէրանէ սուրէթտէ խիթամ պուլմասը՝ Եունանիսթանա հուզուր ու ասայիչին ի'ատէսի իչիւն խայրլը պիր 'ալամէթ տիր։ Իթթիհատ ը 'Ասքէրի էմրնամէ ի գրալինին օգունտըղը կիւնիւն կէճէսինտէ պիր պէյաննամէ նէչր էթմիչ տիր. պունտա չէօյլէ իտարէ ի լիսան օլունույօր. «Օրտու վէ տօնանմա զապթիանընընն քէնտի վազիֆէլէրի պաչընա 'ավտէթլերի պոյունլարընա պօրճ օլմասընա պինա"էն վէ անընն պաչլամըշ օլտըղը իչի

իթալ իչիւն պիր կէօնա թէչէպպիւս վուգու, պուլմայաճաղընա ինանտըղընտան, պէյան ու ի՛լան էտէր քի էմրնամէ ի զրալինին օգունմասընտան սօնրա, օրտունըն սիյասի իչլերէ միւտախալէսի քէնտիսինճէ խիթամ պուլմըշ տըր։» Լաքին մէզգիւր իթթիհատըն քէնտի չէրէֆ վէ նամուսունըն վէ ամալը միլլիյէնին ղայուր նիկէհպանը օլաճագ տըր, հօլլու պէյանաթընտա պա՛զը հալլերտէ եինէ սիյասի իչլերէ գարըշմադա մէճպուր օլաճաղընա պիր իմա վէ իչարէթ վար տըր։ Թայմ տէյօր քի «Իչթէ պու վէճհլէ չու սօն ալթը այտան պէրու Եունանիսթանտա պիկի՛իլ իճրա ի հիւքիւմէթ էթմիչ օլան մէչհուր չուրա ի 'ասքէրի տաղըլմըշ տըր։ Զապիթանըն իթթիխազ էթմիչ օլարզլարը թէպտիր ու ուսուլլար նէ գատարտա գուսուրլը վէ թավր ու հարէքէթլերի նէ գատար տա ամիրանէ վէ միւթէհաքքիմանէ օլսա, պիհագգըն թէսլիմ ու ի՛թիրաֆ օլունմալը տըր քի, անլէրին հէտէֆ ի մագսուտլարը վաթանփէրվէրանէ իտի, վէ ագալլի անլէրին էքսէրիյէթ ի 'ազիմէսի քէնտի վաթանլարընըն թէճէտտիւտ էթմէսինէ չալըշըյօր իտի։» «Զապիթան պիլգիսիզ վէ կէօրկիւսիւզ օլմալարը սէպէպսիզ պիր չօգ խաթալարտա պուլունտուլար իսէ տէ, եինէ տէ իւմիտ օլունա պիլիր քի անլէրին պիրտէն պիրէ փօլիթիգա իչլերինէ գարըշմալարը՝ մէմլէքէթճէ պիւսպիւթիւն ֆա՛իտէտէն խալի գալմայաճագ տըր։

Ֆէլսէֆէլէր. Կէչէն հաֆթանընըն հավատիսի պա՛զըլարը թապի՛ի սէպէպլէրտէն, պա՛զըլարը տախի տիգգաթօսըղըգ եիւղիւնտէն օլարագ պիր չօգ դաձա վէ ֆէլաքէթլերի հավի իտիլեր։ Էն միւտհիշի Մաճարիսթանընըն Օգօրիթօ նամ չէհրինտէ վուգու' պուլան պիր հանկրն իտի։ Պէօյիւք պիր սալօնտա պիր պալօ վէրիլիյօր իտի, վէ էլլերինտէ պիլէթ պուլունանլարըն ճիւմլէսի իչլերի կիրտիքտէն սօնրա սա՛իրլերին կիրմէսինի մէն' էթմէք իւզրէ գափու սիւրկիւլէնմիչ իտի։ Սալօնտա պիր հանկրն զուհուր էթմէսի իւզրինէ հասըլ օլան գարդաչալըգտա հէր քէս գափույա գօչմուշ իսէ տէ, գափույը գափալը պուլմուշլար տըր։ Պու հանկրնտա թէմամ 400 քիչի թէլէֆ օլմուշ տըր։ — Ինկիլթէրրայա 'ա՛իտ օլան Ֆիճի ատալարընտա միւտհիշ պիր գասըրղա զուհուր էթմիչ վէ անճագ 20 քիչի թէլէֆ օլմուշ իսէ տէ, մահսուլաթ պու եիւզտէն ղայէթլէ տիւչար ը խասար վէ պիր չօգ սէֆինէլէր ղարգ օլմուշ տըր։ — Ալմանիատա Միւհէյէն նամ մահալտէ իչի չմէնտըֆէր Թրէնի միւսաատէմէ էտէրէք 20 'ասքէր թէլէֆ վէ 40–50 'ասքէր տախի մէճբուհ օլմուշ տըր։ — Րուսիատա սէնէվի փանայիրտէն 'ավտէթ էթմէքտէ պուլունան չինկհանէլէր եիւքիւս արապալարը իլէ պէրապէր ոսնմուշ պիր ըրմագ իւզէրինտէն կէչէր իքէն, պուղլար չէօքմիւչ վէ 50 գատար չինկհանէլէր պէկիրլէրիյլէ պէրապէր ըրմաղըն իչինէ տիւչէրէք զարդ օլմուշլար տըր։ — Ավըսթրալիա սէվահիլի ճիվարընտա պիր Իտգօչ սէֆինէսի զարդ օլմուշ։ Թա՛իֆէ վէ հօլճուլարը թախխիս էտիլմիչ իսէ տէ, սէֆինէ համալէսիյէ պէրապէր քիւլիյին զարդ ու նապուտ օլմուշ տըր։ Սիկուրթա գումխանէալարը պու եիւզտէն 760,000 լիրալըգ զարար ու զիյան թազմինինէ մէճպուր օլաճագլար տըր։

Ֆրանսա. Իչ սէնէտէն պէրու մէպ'ուսան մէճլիսինէ 'արզ էտիլմիչ օլուպ տա իւնթիյարլարա թէգա'իւտ մա'աշը պաղլամադա մախսուս օլան գանունն լայիհասը ա'ետն մէճլիսինտէ պա'զը թէպտիլաթ վէ թա'տիլաթա օղրայարագ, եինէ մէպ'ուսան մէճլիսինէ ի'ատէ էտիլմիչ օլարզընտան, մէպ'ուսան մէճլիսի էլէվմ մէզգիւր թէպտիլաթա տա՛իր թէտգիգաթ վէ միւզաքէրաթ իլէ իչթիղալ էթմէքտէ տիր։ Վագա'ա անըն գապուլ վէ թասդիգինէ տա՛իր սօն րէյին ի'թա էտիլմիչ օլարզը հէնուզ խապէր վէրիլմէյօր իսէ տէ, չիմտիքի փարլամէնթօնըն տէվրէ ի իճթիմա'իյէսինին խիթամընտան էվվէլ գապուլ վէ թաստիգ էտիլէճէյի մուհագագ 'ատտ էտիլմէքտէ տիր։ Էչղալ նազըրը Մ. Վիվիան պու լայիհայը գուսուրլը սայըյօր։ Ա'ետն մէճլիսի թէգա'իւտ մա'աշը ալմագ հագգընա մալիքիյէթ սինինին 60տան 65է չըգարմըշ տըր։ Նազըրը ը միւշարիւէյհ թէգա'իւտ եաչը մագամընտա 65 սինինի միւրէճճահ սայըյօր իսէ տէ, պու խուսուստա պիր գանունննամէյէ մալիք օլմագ իչինն 60 սինինի տախի գապուլ էթմէյէ բազի օլույօր։ Պու գանուն չիմտիքի փարլամէնթօտան գապուլ էտիլէճէք օլուր իսէ, 1911տէ իճրա մէվգը'ինէ գոնուլապիլէճէք տիր։ Միւշարիւէյհին իտի'ասընճա, պու գանուն ահքամընճա 11 միլեոն նուֆուս ը էհալի թէգա'իւտ մա'աշը ալմագ հագգընա մալիք օլաճագլար տըր։ Ա'ետնըն 'ամէլէտէն հէր պիրինին եխթիյարլըգլարընտա նա՛իլ օլաճագլարը թէգա'իւտ մա'աշընա գարշըլըգ օլմագ իւզրէ, սէնէտէ 9ար Ֆրանգ ի'անէ վէրմէյէ մէճպուր թուրթուլմասը թէքլիֆինէ տա՛իր չէտիտ պիր միւնագաչա ճէրէյան էթմիչ վէ մէչհուր Իչթիրաքիյուն րու'էսասընտան պիրիսի թարաֆընտան պու թէքլիֆէ մուխալէֆէթ օլունմըշ իսէ տէ, պա՛տէլ միւզաքէրէ 30 րէյէ գարշը 486 րէյ իլէ մէզգիւր թէքլիֆ գապուլ օլունմըշ տըր։

ԵՄԼԱՔ ՎԷ ՄՈՒՍԱԳԳԱՑԱԾ ԳԱՆՈՒՆԸ

Մաք. 19. Շէհրլէրտէ պիրլէշտիրիլէճէք պիր գալ մահալլէնին վէ եահօտ պիր գարիյէնին եօգա-րըտա պէյան օլունան գօմիսիօն մա'րիֆէթիյլէ թախմին մու'ամէլաթընըն իթմամընը միւթէ'ադիպ միւսագգաֆաթըն թահրիրինի վէ իրատալարընըն թախմինի միւպէյնին թանզիմ օլունաճագ ճէտվէլ միւքէլլէֆին թարաֆընտան պիր այ զարֆընտա միւթալա'ա վէ թէտգիդ օլունա պիլմէք իւզրէ ճէտվէլին ինզար էտիլմիչ օլորզը ի'լան էտիլէճէք տիր։

Պունտան պաշգա հէր միւքէլլէֆէ միւթասարրըֆ օլորզը էմլաք իչիւն 'ալ էլ ինֆիրատ թագտիր էտիլէն իրատը միւպէյնին պիր իխպարնամէ թէպլիղ օլունաճագ տըր։

Պու իխպարնամէնին թէպլիղի թարիխինտէն ի'թիպարէն պիր այ զարֆընտա հէր միւքէլլէֆ գա-զա մալ միւտիրինէ վէրճէճէլէրի միւտէլլէ պիր իս-թիհ'անամէ իլէ թախմին գօմիսիօնը նէզտինտէ ի'-թիրազ էտիլէպիլէճէք տիր։

Տիկէր թարաֆտան գազա մէմուրիյն ի մալիյէ-սի տախի զիքր օլունան ճէտվէլին քէնտիլէրինէ թէվճի' ի թարիխինտէն ի'թիպարէն իքի այ զար-ֆընտա գօմիսիօնըն թախմինաթընա ի'թիրազ է-տէպիլէճէք տիր։ Պու թագտիրտէ գազա մէ"մու-րիյն ի մալիյէի ի'թիրազլարընը մուխթասարէն էսպապը միւճիպէտիյլէ պէրապէր 'ալագատար օ-լան միւքէլլէֆէ թէպլիղ էմմէյէ մէճպուր տըրլար։ Պալատէ պէյան օլունան միւտաէթլէրին ինզիզա-սընտան էվվէլ ի'թիրազ էտիլմէյէն թախմինլէր քէսպը աի'իյէթ էտէճէք տիր։

Մաք. 20. Գօմիսիօն ի'թիրազաթը վագը'այը թէտգիդ, վէ միւ'թէրիզլէր թարաֆընտան թալէպ վուգու' պուլուր վէ եա լիւզում կէօրիւլիւր իսէ անլէրի պիզզաթ իսթիմա' վէ լէտեէլ իճապ մուսագ-գաֆաթը եէնիտէն մու'այէնէթ վէ ահվալընը թահդիդ էթիճաէն սօնրա նիհայէթ իքի այ զարֆընտա ի'-թահ զարար էտէճէք տիր։ Պու զարար զազա մալ մէ"մուրլարը վասըթասըյլէ միւքէլլէֆինէ թէպլիղ էտիլճէք տիր։

Մաք. 21. Թախմին գօմիսիօնը զարարլարընըն թէպլիղինտէն ի'թիպարէն պիր այ զարֆընտա միւ-քէլլէֆին զազա մալ միւտիրլէրինէ վէրէճէքլէրի միտէլլէ պիր իսթիհ'անամէ իլէ սանճագ իչիւն թէչքիլ էտիլէճէք գօմիսիօն նէզտինտէ զարարը մէզքուրի իսթինաֆ էտէպիլէճէք տիր։

Պու գօմիսիօն վալի վէ մութասարրըֆընը րիյա-սէթինտէ տէֆթէրտար վէ եա մուհասէպէճի վէ հիւքիմէթճէ միւնթէխապ պիր մէ"մուր իլէ վիլա-յաթտա մէճլիս ի 'ումումի ի վիլայէթճէ վէ իսթան-պօլ վիլայէթինտէ մէճլիս ի 'ումումի ի վիլայէթ մէվ-ճուտ օլմատընը թագտիրտէ, ճէմ'իյէթ ի 'ումումի-յէ ի պէլէտիյէճէ հէր սանճագ իչիւն լիվատան թանզիմ վէ իրսալ օլունաճագ փուսուլատա իսմէրի մու-հարրէր էմլաք մութասարրըֆլարը արասընտան զուր'ա իլէ թէֆրիդ էտիլէճէք իքի ա'զատան միւրէք-քէպօլաճագ տըր։ Տիկէր թարաֆտան մէ"մուրիյն ի մալիյէ տախի 'այնի միւտաէթ զարֆընտա իսթի-նաֆ գօմիսիօնընա միւրաճա'աթ էտէպիլէճէքլէր տիր։ Իչպու միւրաճա'աթ մէ"մուրիյն ի միւմաիլէյ-հիւմ թարաֆընտան 'ալագատար օլան միւքէլլէֆէ իխպար օլունաճագ տըր։ Իսթինաֆ գօմիսիօնը իքի այ զարֆընտա ի'թա ի զարար էթմէյէ մէճպուր օ-լաճագ տըր։

Մաք. 22. Իսթինաֆ գօմիսիօնը զարարընըն թիպլիղինտէն ի'թիպարէն պիր այ զարֆընտա պա-լատէ պէյան օլունան ուսուլ տա'իրէսինտէ միւ-քէլլէֆին իլէ մէ"մուրիյն ի մալիյէ, մալիյէ նազըրը թարաֆընտան միւնթէխապ պիր բէ'իս վէ այթը ա'զատան միւրէքվէպ օլարագ մալիյէ նազարէթին-տէ ի'նիզատ էտիլճէք մէրքէզ գօմիսիօնընա միւրա-ճա'աթ էտէպիլիրլէր։ Անճագ իսթինաֆ գօմի-սիօնընըն ուսուլը վագը'անըն թագտիրինէ վէ մըզ-տարը իրատըն թախմինինէ 'ա'իտ զարարլարը զաթ'ի տիր։

Մաք. 23. Միւքէլլէֆ քէնտիլէրինէ թարհ օլու-նան վէրկիյէ թահրիր ի 'ումումիյի միւթա'ապիպ թանզիմ էտիլէճէք թէքալիֆ ճէտվէլինին ի'լանընը-տան ի'թիպարէն իքի այ զարֆընտա 19նճը մատտէ իլէ անը թա'զիպ էտէն մատտէլէրտէ միւնտէրճ ու-սուլա թէվֆիգէն ահվալը աթիյէտէն ի'թիրազ էտէ-պիլիրլէր։ (1) Պիր սէնվի մատտի օլուպ տա հիւքիւ-մէթճէ թասհիհինտէն իմթինա' էտիլտիյի թագտիրտէ։ (2) Դանունընըն 19, 20, 21, 22նճի մատտէլէրինտէ մունհարրէր թէպլիղլէր իճրա էտիլմէմիչ վէ եահօտ հօլսըզ վուգու' պուլմուչ օլորզը թագտիրտէ։

Իքի թահրիր ի 'ումուսի արասընտա վուգու' պուլաճագ խուսուս թահրիր վէ թա'տիլաթ նէթիճէսինտէ իլք տէֆ'ա թանզիմ էտիլէճէք թէքեալիֆ ճէտվէլէրինին ի'լանը թարիխինտէն սի'թէպեր օլմագ իւզրէ, պու միւտտէթ պիր այտան օլաճագ տըր։

Մաթ. 24. Թէքեալիֆ ճէտվէլինէ իհտիալ էտիլմիշ օլան վէրկի մըդտարլարը հագդընտա վուգու' պուլան ի'թիրազլար վէրկինին թահսիլինի թէ'խիր էտէմէզ։ Անճագ ի'թիրազըն մուհիդդ օլտըղընա գադար վէրիլիր իսէ ֆազլա ալընան վէրկի միւքէլլէֆէ բէտտ օլունուր։

Մաթ. 25. Մէվատտր սապըգատա պէյան օլունան գոմիսիօնլարընն մուգարրէրաթը ա'զա ի միւրէթթէպէնին նըսֆընտան տուն օլմամագ իւզրէ էքսէրիյէթէ իհթիհազ օլունաճագ տըր։ Թէսավի ի արա վուգու'ընտա րէ'իսին պուլունտըղը թարաֆ թէրճիհ օլունաճագ տըր։

Մաթ. 26. Միւքէլլէֆինին իսթինաֆ վէ մէրքէզ գոմիսիօնլարընա միւրաճա'աթլարընըն էսպապը սահիհէյէ միւսթէնիտ օլմատըղը թէպէյյուն էթիյի հալտէ, պունտան թէվէլլիւտ էալն մէսարիֆի զարուրիյէ քէնտիլէրինէ թազմին էթտիրիլէճէք տիր։ Մէսարիֆի մէզքուրէ թահսիլի էմվալ գանունը ահքամընա թէվֆիֆէն իսթիֆա էտիլէճէք տիր։

ԹԻՒՃԱՐԻՑ

Լիրա 100 ղրչ.տան

1910 Մրտ. 20, Ապր. 2

	Շե+էբ գանթար ղրչ.
Պաղպայ օգդա փրյ.	
Անատօլու սէրթ 52–52½	Թրիէսթէ 126
» Բ. 50–51	Թրիս. (Ֆիլմք. ճինսի) 116
Ոշ չուվալ ղրչ.	Գահվէ 100 օդ. 6–7⅕ Լ.
Գըրմա պիրինճի 92–96	փէչինճ չուվալը ղրչ.
Վարնա 93–95	Մըսըր 88–93
Մարսիլիա 90–96	Բանկօն 114
Աչէ օգդա փր.	Ճափօն 140–155
Անատօլու Ալա 36½ 37	Լ'իզօն ֆր. 48½
« Բ. 36	Կաղ չիֆթ թէկնէ. ղր.
Թունա քիլէ 14½–15	Բուա, փիացամըղիչին 27
Ֆասուլչա 100 օդգա	Թէֆթիչ+ օգդա ղրչ.
Սէլանիք 230–235	Էնգլարէ, Եօզ. 17½–18
Թրապզօն —	Եէն օգդա ղրչ.
Նէհոսթ օգդա փր.	Անատօ. գըրփմա 7¼–7½
Պալըքէսիր —	Փաֆչ. Պլքսիր օգ. 8½–8¾
Պիզա 80	Ատանա 8¼–8⅝
Սիւրիա 65–68	Ա.Ֆրճ օգդա ղրչ.
Սասսամ օգդա փր	Տրուկինթ 206
Մէրսին 110–112	Մալաթիա 206

1910 Մարտ 24. Ապրիլ 6

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ. Էահ միւպէտ. գփնտը.	Լ. օ.	102	18	Գրըմից ղրչ.	50	
Շ. Տէմիր Եօլ. Թահվ.	»	Ֆրգ.	218	50	Լիրա Իսկլիզ »	110	2
Ա. Գրէտի Ֆոնսիյէ Էժիպսիէն	»		320		կմչ. Հինթ. 6սը »	59	
Բ. » » »	»		271		Գարպօն գա'իմէ	8	60
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէս	»		424				
Մէճիտիյէ ղրչ.	108	8					
Մէճալիք ղրչ.	99						
կիւմիւշ ուճգ. »	104	35					
Նափօլէօն	87	12					

ՄԷՎԱՍՏԸ ՄԻՒՆՏԻՐԻՃԻ

'Ա'իլէյ' Խէլսա էակիմ	Յ. Գ. Գ.	347
Զ'ինվիլէր Թիպէթաէ	Հ. Մ. Ա.	348
Ֆրանսատա Ախլէօն հարէքէթի	,, ,, ,,	349
Տիրի իման		350
Հա՞նկըը տահա 'ագլը տըր		351
Մէ'արիֆէ տա'իր տօղրու նալտրիյէ	Մ. Մինոէան	351
Ինանատա պուլունան թուֆէկլութ	Տ+. Ա. Մուրթուեան	352
Մէկ վիֆուսատա իմթիհան վէ թէ-բագը ճէմ'իյէթի	Մու+էֆպ է վ-եան	356
Վ'էֆաթ	Հ Պ.	357
'Ա'յնթապատա փրօ. էյթամխանէսինին 1909 փեար. 10ատան 1910 փեար. 10ա գատար բա-փորը տըր	Յ-ու-Բ'ու-ն Պ'ուէնի+էան	357
Շու''ունաթ ը սիյասիյէ		358
Լ'իլաք վէ Մուսագաֆաթ գանունը		363

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ'ԱՍԸ

ՓԻՆՃԱՆՃԻԼԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒ